БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 152 (18.330). • Жума, 1982 йил 2 июль • Баҳоси 3 тийин.

ЁШЛАР КАМОЛОТИ

— Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев совет ёшлари олдига қўйган вазифаларни бажаришга муносиб ҳисса қўшишни ўзимизнинг ватанпарварлик бурчимиз деб биламиз, — деди Ўзбекистон комсомол-ёшлар отрядининг командири Қурбон Абдураҳмонов Ленин комсомолининг XIX съезди ҳужжатлари билан танишиб чиққач. — Отрядимизнинг [illegible] «Атоммаш» қурилишига жўнаб кетмоқда. [illegible]

«Ёшлик шижоати — Нокоратупроқ зона ерларини ўзлаштиришга!».

«Қарши чўлини пахтазорга айлантирамиз!».

«Озиқ-овқат программаси — комсомолнинг зарбдор иши!».

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентдаги тантаналарда ва ВЛКСМ XIX съездида [illegible]

[illegible]

... ошириш йўлида олиб бораётган ишларига кун сайин ёрдам кўрсатиш, комсомол активларини топширилган ишга масъулият билан ёндашиш руҳида тарбиялаш уларнинг муҳим вазифасидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентдаги тантаналарда сўзлаган нутқларидан келиб чиқадиган вазифаларни бажаришда комсомолларнинг активлигини ошириш, йигит-қизлар ўз иш жойларида, ўқишда, ижтимоий ҳаётда фаол қатнашишларига эришиш, ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишларини таъминлаш бу вазифалар муваффақиятли ҳал этилишининг зарур шартидир.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

САМАРҚАНД. Самарқанд пойабзал фабрикасида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турлари тобора кўпаймоқда. Яқинда бу ерда хотин-қизлар учун мўлжалланган поле-уретан тагчармли баланд пошнали туфлилар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу маҳсулот давлат Сифат белгисига сазовор бўлди. Янги маҳсулотни ишлаб чиқаришни ўзлаштиришда самарқандликларга Қўқон, Тошкент ва Фарғона пойабзалчилари кўмаклашдилар. Корхона коллективи шу йил охиригача ана шундай туфлилардан 24 минг жуфт ишлаб чиқаришни мақсад қилиб қўйган. Фабрикада йил охиригача маҳсулот турининг учдан бир қисми янгиланади.

НАМАНГАН. Чортоқ районидаги «Москва» колхозида чорвачилик тобора юксалиб боряпти. Социалистик мусобақа эришилаётган ютуқлар омили бўлмоқда. Яқинда янги чорвачилик фермаси қуриб битказилди. Бу ерда 500 тадан зиёд сермаҳсул сигирлар боқиляпти. Фермада сут соғувчилар учун барча шароитлар муҳайё қилинган. Сут сифатини аниқлайдиган лаборатория, душхона, дам олиш хонаси мавжуд.

ҚАШҚАДАРЁ. Қарши районидаги Энгельс номли совхоз токзорларида чиллаки узум ғарқ пишди. Чарос, Сурхон навли узумлар пишиб қолди. Совхоз боғбонлари ҳар гектар ердан 100 центнердан узум олишни мўлжаллашган. Токлар ҳали ёш. Бундан беш йил аввал фақат янтоқ ўсган ташландиқ ерларда токзорлар барпо этилганди. Энди деҳқонлар мўл ҳосил териб олиш учун ҳаракат қилишяпти. Шу кунларда соҳибкорлар узум узишга ҳозирлик кўришмоқда. Узумларнинг барчаси тўғридан тўғри магазинларга юборилади.

(«Совет Ўзбекистони» — ЎзТАГ).

ХАЛҚАРО КООПЕРАЦИЯ КУНИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон матлубот жамиятларининг коллективлари Халқаро кооперация кунини меҳнатда муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Улар Озиқ-овқат программасини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшишга интилиб, сабзавот ва мева тайёрлашни кучайтирмоқдалар, чорвачиликни ривожлантирмоқдалар.

1 июлда Халқаро кооперация кунига бағишлаб Тошкентда ўтказилган тантанали йиғилишда шулар ҳақида гапирилди. «Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси З. Ш. Сирожев доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров иштирок этди.

(ЎзТАГ).

СССР 60 ЮБИЛЕЙ ОЛДИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ ИЛҒОРЛАРИ

— 90 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 55 центнердан «оқ олтин» етиштирамиз! Қоракўл районидаги «Искра» колхозининг Ўғилой Равшанова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ана шу жанговар шиор остида далаларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир туп ғўзани қалб ҳарорати билан, меҳр билан парвариш қилишаётир. Шу кунларда ғўза қатор ораларига тўртинчи ишлов беріляпти. Ёш пахтакорлар ишда сифатга алоҳида эътибор беришмоқда. Шу туфайли бригаданинг кўплаб пайкалларида фахрий беш қиррали белги порлаб турибди.

Колхоз пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 50 центнерга етказиб, Ватан хирмонига 5 минг тонна «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олишган. Бу ўтган йилдагидан 200 тонна кўпдир. Мажбурият юксак. Буни қалбдан ҳис этган пахтакорлар ҳар бир туп ғўзани серҳосил қилиб ўстиришаётир. Бу ишда дала гвардиячилари ибрат намунасини кўрсатмоқдалар. Пахта пайкалларида 36 та культиватор юксак унум билан ишлаётир. Ҳар бир механизатор кунлик топшириқни ошириб адо этяпти. Суратда: бригада бошлиғи Ўғилой Равшанова.

А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

ҚАЙТИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 1 июль. (ТАСС). Халқаро Совет — Франция экипажи «Салют-7» — «Союз Т-5» — «Союз Т-6» орбитал комплексининг ичида биргалашиб қилаётган ишларни ниҳоясига етказмоқда.

Бугун космонавтлар «Пирамиг» ва «ПСН» аппаратларидан фойдаланиб, яна бир туркум астрофизик тадқиқотларни бажардилар, «Поза» медицина экспериментини ўтказдилар.

Орбитадан «Союз Т-6» транспорт кемасини туширишга тайёргарлик бошланди. Эртага Владимир Жонибеков, Александр Иванченков ва Жан-Лу Кретьен шу кемада ерга қайтиб тушадилар.

Космонавтлар ўтказилган тадқиқот материаллари солинган контейнерларни туширилувчи аппаратга, кеманинг орбитал бўлмасига эса ишлатилиб бўлган асбоб-ускуналарни олиб ўтиб жойлаштирмоқдалар.

Кечкурунги алоқа телевизион сеансида экипаж «Салют-7» орбитал илмий станциясининг ичида туриб, биргалашиб ўтказилган тадқиқотларнинг тугаши тўғрисида репортаж олиб боради.

Телеметрик ўлчаш маълумотлари ва орбитадан қилинган докладларга кўра, космик комплекснинг ҳамма системалари нормал ишлаб турибди.

ПАРТИЯНИНГ ИШОНЧЛИ КАДРЛАРИ

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси ўз талабаларининг янги отрядини тайёрлаб чиқарди. 30 июнь куни Москвада Олий партия ўқув юрти профессорлари, ўқитувчилари, тингловчилари ва аспирантларининг тантанали йиғилиши бўлди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети бўлимлари мудирларининг биринчи ўринбосарлари К. М. Боголюбов, Н. А. Петровичев, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг биринчи ўринбосари А. М. Поплавский, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари И. С. Густов, КПСС Марказий Комитети бўлимлари мудирларининг ўринбосарлари Ю. С. Афанасьев, П. К. Лучинский, Г. С. Стрижов, О. А. Чуканов, олимлар, пойтахт жамоатчилиги вакиллари бор эдилар.

Йиғилишни академия ректори В. А. Медведев очди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

К. В. Русаков йиғилиш аҳли ҳузурида нутқ сўзлади.

У академияни битириб чиққан кишиларни, унинг бутун коллективини партия Марказий Комитети ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев номидан шонли воқеа билан самимий табриклаб, салом ва эзгу истакларни топширди.

Совет халқи, деди К. В. Русаков, КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш борасида ғайрат билан ишламоқда. Партиянинг режалари қадам-бақадам рўёбга чиқариб борилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми мамлакатимиз ҳаётидаги ғоят катта воқеа бўлиб қолди. Пленум қабул қилган СССРнинг Озиқ-овқат программаси ҳозирнинг ўзидаёқ амалда бутун партия, бутун мамлакат сиёсий ва хўжалик ишининг ўзаги бўлиб қолди. Академияни битириб чиққан ҳар бир киши партия Марказий Комитети май Пленумининг қарорлари шу йилнинг ўзидаёқ самара бера бошлашига йўллаётганлигини ҳисобга олганда, бу программа билан деярли биринчи кунлардан бошлабоқ бирон бир даражада шуғулланишига тўғри келади.

Яқинлашиб келаётган шонли сана — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги совет кишиларининг ғайратини, айниқса, жўш урдирмоқда. Бизнинг мамлакатимизда юбилейларни меҳнат зафарлари билан кутиб олишдек эзгу анъана аллақачон таркиб топган. Академиянинг талабалари ана шу анъанага ўзларининг бевосита, шахсий ҳиссасини қўшадилар.

Бизнинг экономикамиз босқичма-босқич интенсив ривожланиш йўлига ўтиб бормоқда. Ана шу ўтишнинг моҳияти Леонид Ильич Брежнев КПСС XXVI съездида олға сурган лўнда, ғоят сермазмун ибора — экономика тежамли бўлиши керак, деган иборада аниқ ифода этилган. Бунда ҳам албатта, ижод учун, дадил, янги ечимлар учун, билимларни ишга солиш учун ғоят катта фаолият майдони мавжуддир.

Бошқа қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг съездлари ҳам юксак мақсадларни ўртага қўйди, деб уқтирди К. В. Русаков.

КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, шахсан Леонид Ильич Брежнев, деб таъкидлади нотиқ, социализм мамлакатлари билан дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга зўр эътибор бериб келдилар ва ҳамон шундай эътибор бермоқдалар. Бу вазифа совет ташқи сиёсатида доимо олдинги маррада турибди, зотан у қардош мамлакатларимизнинг birtаликдаги куч-ғайратлари натижасида ҳал этилмоқда.

Биз мудофаа ҳарбий-сиёсий иттифоқимиз — Варшава Шартномаси ташкилотини мустаҳкамлаш йўлини биргаликда қатъият билан ўтказиб келмоқдамиз. Биз иқтисодий соҳадаги алоқаларимизни кенгайтиришга биргаликда эришмоқдамиз, ана шу алоқалар даражасини ошириш соҳасидаги ишларни олиб бормоқдамиз. Биз бир-биримиз билан алоқаларимизни кенгайтиришни, ҳамкорлигимизни доимо мустаҳкамлашни, бирлик ва жипсликни муштарак улуғ ишимиз янги ғалабаларининг мустаҳкам гарови, деб биламиз.

К. В. Русаков академияни битириб чиққан кишиларга ғоявий зийрак, марксча-ленинча идеалларга астойдил содиқ бўлишларини тилади. Қатъий эътиқод, муштарак революцион ишимизнинг тарихий ҳаққониятига ишонч — моддий кучдир, деди у. Ленининг омма билан алоқаларни мустаҳкамлаш тўғрисидаги васиятини доимо ёдда тутиш, партия турмушини ленинча нормаларига қатъий риоя этилиши ҳақида тинимсиз ғамхўрлик қилиш керак. Одамлардан ўрганиш, уларнинг кайфиятини билиш, барча янгиликларни қўллаб-қувватлаш шунчаки бир бурчгина эмас, бу — чинакам партия ходимининг, айниқса бирон-бир раҳбарлик лавозимини эгаллаб турган партия ходимининг вазифасидир.

КПСС Марказий Комитетининг секретари академияни битириб чиққан кишиларни бирлаштирган интернационал дўстлик эзгу интернационал ишларнинг яна бир манбаи бўлади, деб ишонч билдирди.

Йиғилишда **И. А. Осипова, И. Словик,** профессор **Ю. А. Лукин** академия тингловчилари, аспирантлари ва ўқитувчилари номидан сўзга чиқдилар.

Тантанали йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ АМАЛДА

МУСТАҲКАМ ЗАМИН

Кейинги йилларда республикамизда маккажўхори етиштиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Пешқадам ихтисослашган хўжаликлар, бригадалар кўп йиллик бой тажриба, илғор агротехника ютуқлари асосида иш юритиб, ҳар гектар ердан 100 центнердан ошириб «каҳрабо дон» етиштиришга муваффақ бўлишаётир. Қуйида Ворошилов районидаги Свердлов номли колхознинг илғор маккажўхоричилик бригадаси бошлиғи Очил Худойқулов мўл-кўл маккажўхори етиштириш борасидаги тажрибалари ҳақида ҳикоя қилади:

— КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми меҳнаткашлар дастурхонига озиқ-овқат маҳсулотларини янада кўпроқ етказиб бериш масаласини ўртага қўйди. Ана шу масалани ҳал этишда маккажўхорикорларнинг ҳам ҳиссаси салмоқли бўлиши, табиий. Чунки, ҳам дон, ҳам чорва учун тўйимли озуқа — маккажўхорининг ҳосилдорлигини ошириш Озиқ-овқат программасини ҳал этишнинг муҳим шартларидан биридир.

Колхозимиздаги маккажўхоричилик бригадасига бошчилик қилаётганимга ўн йилдан ошиб кетди. Мўл ҳосил етиштириш бўйича шу давр мобайнида яхшигина тажриба тўпладик. Натижада йилига маккажўхори ҳосилдорлигини 85—90 центнерга етказмоқдамиз. Маълумки, маккажўхори кўп парвариш талаб қиладиган экин ҳисобланади. Агар уни илғор агротехника муддатларида сифатли парвариш қилиб, экин ривожи ва ер структурасига қараб озиқлантирилса, гектаридан 100 центнер ва ундан ҳам ошириб ҳосил олиш мумкин.

Бригадамизнинг ҳар бир пайкалидаги ерларнинг унумдорлигини яхши биламиз. Шунинг учун йил бошида бултурги қилган ишларимизни қайта ўрганиб, йўл қўйилган баъзи камчиликларни такрорламаслик, эришган ютуқларимизни янада мустаҳкамлаш тадбирларини белгилаб олдик.

Шунга кўра куздаёқ ерларимизнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга алоҳида эътибор берилди. Кузги шудгорлашдан олдин мавжуд 70 гектар майдоннинг ҳар гектарига 30 тоннадан маҳаллий ўғит солдик. Ерлар асосан икки ярусли плуглар билан 40—45 сантиметр чуқурликда ҳайдалди. Шудгорлаш тугаллангач, ерларимиз кафтдек қилиб текисланди. Сўнгра эгат олиб, қондириб суғордик.

Баҳорда ер етилиши билан эгатлар усти енгил бороналаниб, гектар бошига 300 килограммдан аммиак солинди. Кейин икки марта чизеллаб чиққач дарҳол уруғ экишга киришдик. Мавсумга пухта тайёргарлик кўрилганлиги сабабли экиш 4 иш кунида тугалланди. Экиш асосан уруғни аниқ миқдорда ташлайдиган сеялкалар билан ўтказилди. Экиш билан бир вақтда ерларимизга гербицид ва 150 килограммдан аммофос солинди. Бу ишларда бригадамизнинг барча аъзолари бир жону бир тан бўлиб қатнашди. Барча ишларда агротехника тадбирларига изчил риоя қилинганлиги туфайли уруғни қисқа муддатларда қийғос ундириб олдик. Ҳар гектар ерда 50 мингтадан кўчат бўлишига эришилди.

Маккажўхори кўчатларини кўкариб чиққандан бошлаб баравж, бақувват қилиб ўстириш катта аҳамиятга эга. Шунинг учун биз ниҳолларни май ва июнь ойларида минерал ўғитлар билан ўғитлашга эътиборни қаратдик. Биринчи культивация давомида маккажўхори пайкалларининг гектарига 150 килограмм карбомид, иккинчи культивация даврида эса гектарига 400—500 килограммдан аммиак селитраси, 100 килограммдан калий солиб қондириб суғордик. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, минерал ўғитлар ўсимлик ривожига зарурлиги ва ниҳолларни баравж ўсишига ижобий таъсир қилиши билан бир қаторда ерни қотиради. Қаттиқ, берч ерларда культивация даврида кесак кўчади, микроэлементлар ҳаракати сусаяди. Ҳаво ва қуёш ҳарорати ўсимликка яхши етиб бормайди. Шу сабабли парвариш давомида маҳаллий ўғитлардан самарали фойдаланишга эришмоқ керак.

Биз айни кунларда молларни бўрдоқига боқиш базасидан кунига 50 тоннадан органик ўғит келтириб, «шарбат» қилиб оқизяпмиз. Бу ўз самараларини бермоқда. Барча пайкаллардаги ниҳолларимиз бўлиқ, бақувват ривожланаётир. Ҳозир маккажўхорида 14—15 та барг пайдо бўлиб, бўйи бир метрдан ошиб кетди.

Маккажўхори сувталаб экин. Шунинг учун уни суғоришга алоҳида эътибор бериш лозим. Бу йилги сув танқислиги сезилаётган бир вақтда ҳар қатра сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш билан бир қаторда ниҳолларнинг етарли намни олишини таъминлашга ҳаракат қиляпмиз.

Бегона ўт ҳосил душмани эканлиги ҳаммага аён. Шунинг учун пайкалларни бегона ўтга бостирмаслик лозим. Агар карталардаги бегона ўт ўз вақтида йўқотилмаса, экиннинг суви, озуқасига шерик бўлиб, ҳосилдорликни пасайтириб юборади. Буни яхши билган бригадамиз аъзолари маккажўхорини кетмон чопиғи давридаёқ бегона ўтлардан бутунлай тозаладилар. Кейинчалик ўсиб чиққанларини комплекс ишлов даврида йўқотиб боряпмиз.

Маккажўхори экилган майдонларимиз ҳозирга қадар тўрт марта қондириб суғорилди. Июль ойида уч марта ва августнинг бошларида бир марта суғоришни мўлжаллаб турибмиз. Ҳар гал сув билан бирга «шарбат» оқизамиз. Ана шунда маккажўхорининг бўйи 2,5—3 метр бўлиб, ҳар бир тупда ўртача ҳисобда 2,5—3 тадан бўлиқ сўта етилади. Бу эса ҳар гектар ердан 100 центнердан ошириб «каҳрабо дон» етиштиришимизга мустаҳкам замин бўлади.

ДОИМИЙ КОМИССИЯ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети саноат доимий комиссиясининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни комиссия раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари депутат И. Г. Анисимкин олиб борди.

Комиссия республика озиқ-овқат саноати ёғ-мой тармоғининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида қувватлардан самарали фойдаланиш ва ишлаб чиқариладиган маҳсулот сифатини ошириш соҳасидаги ишлари масаласини муҳокама қилди.

Комиссия аъзолари жойларда ишнинг аҳволини пухта ўрганиб, Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги чигитни қайта ишловчи корхоналарнинг қувватларини ошириш, совун ва ўсимлик мойи, бошқа маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида муайян ишлар қилганлигини уқтириб ўтдилар.

Шу билан бирга комиссия мавжуд резервлардан фойдаланишда камчиликлар борлигини кўрсатиб ўтди. Тармоқдаги бир қанча заводларда асбоб-ускуналар эскириб қолган, ёғ заводларига чигитнинг бир қисми ўта нам ва ифлос ҳолда топширилмоқда. Сушилкаларни кўплаб тайёрлаш масаласи суст ҳал этилмоқда. «Узраскилмаслопром» бирлашмасининг ва тармоқ корхоналарининг раҳбарлари сифатни бошқариш комплекс системасини жорий этишга етарлича эътибор бермаяптилар.

Республика Озиқ-овқат саноати министрлигига тармоқ корхоналарини янги асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш программасини ишлаб чиқиш, ишлаб чиқаришда технология интизомини кескин яхшилаш юзасидан конкрет чоралар кўриш, чигитни тозалаш вақтида электр энергияси ва бошқа ресурсларни тежаб сарфлашга катта эътибор бериш тавсия этилди. Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигига давлат стандартининг барча талабларига мувофиқ уруғлик чигит чиқариш устидан назоратни кучайтириш таклиф этилди. Депутатлар республика Қишлоқ хўжалиги министрлигига пахтанинг сифатини оширишга ва чигитда ёғ моддасини кўпайтиришга қаратилган агротехника тадбирларини ўтказишни таъминлашни тавсия қилдилар.

Комиссия халқ депутатлари область Советлари ижроия комитетларига ёғ заводларида капитал ремонт бориши устидан назоратни кучайтириш ва ёғ заводларига шу соҳада зарур ёрдам беришни таклиф қилди.

(ЎзТАГ).

КЎП НУСХАДА

«Ўзбекистон» нашриёти «СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва уни амалга ошириш тадбирлари»ни ўзбек тилида китобча қилиб чиқарди. Китобча КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия Марказий Комитети 1982 йил май Пленумида қилган докладини, Пленумнинг бошқа материалларини, СССР Озиқ-овқат программасининг тўла текстини ўз ичига олган.

Китобча кўп нусхада босиб чиқарилди. (ЎзТАГ).

ВЕНГРИЯДАН КЕЛГАН МЕҲМОНЛАР

Венгрия Халқ Республикаси Ёшлар билан ишлаш давлат комитетининг секретари ва секретариатининг раҳбари Янош Барабаш бошчилигидаги шу комитет делегацияси Тошкентга келди. Венгриялик меҳмонлар шаҳарнинг бош майдонидаги В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйдилар, республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини томоша қилдилар.

1 июль куни Янош Барабаш ҳамда делегациянинг бошқа аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида қабул қилиндилар.

(ЎзТАГ).

Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитети Президиумининг Раиси ўртоқ Митя РИБИЧИЧга

Ҳурматли ўртоқ Рибичич!

Сиз Югославия Коммунистлар [illegible] Марказий Комитети Президиумининг Раиси этиб с[illegible]илигингиз муносабати билан Совет Иттифоқи Коммун[illegible]артияси Марказий Комитети номидан ва шахсан ўз [illegible]ан Сизни табриклайман ҳамда шу лавозимдаги фа[illegible]изда муваффақиятлар тилайман.

Шу фурсатдан фойдаланиб, [illegible] Югославия ҳамкорлиги учун ғоят муҳим аҳамиятга [illegible]н КПСС билан ЮКС ўртасидаги муносабатлар СС[illegible]СФР халқларининг бахт-саодати йўлида, тинчли[illegible]лизм иши манфаатлари йўлида мустаҳкамланиб[illegible]ҳаверади, деб ишонч билдираман.

Л. БРЕЖНЕВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАЙ (1982 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИГА—ИШЧИ КАФЛАТИ

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲНАТКАШЛАРИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ (19 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АСТОЙДИЛ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

МУСОБАҚА

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

1982 ЙИЛ ИЮЛЬ • № 6–7 (100)

МАЖБУРИЯТЛАРИНГИЗНИ ҚАНДАЙ БАЖАРЯПСИЗ?

ҲАЁТИЙ ТАРМОҚ МАСЪУЛИЯТИ

Инсон — жамиятнинг энг азиз бойлиги. Социалистик жамиятнинг олий нияти инсонга фаровон турмуш шароитларини тўкис яратиб беришдан иборат. Инсон тўғрисида, шахснинг ҳар томонлама ва уйғун камоли учун тобора қулай шароитларни яратиш ҳақида ғамхўрликни кучайтириш партия билан Совет давлатининг ҳамиша диққат марказида бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида ушбу масалага ёндашишнинг энг муҳим хусусиятлари ҳақида гапириб, бу — қишлоқ хўжалигининг ўз ишини ҳам, шунингдек, унга хизмат қилувчи саноат тармоқларининг, транспортнинг ишини ҳам бир-бири билан боғлашдан, бирлаштиришдан, уларнинг бутун фаолиятини битта пировард мақсадга — юқори сифатли кўплаб озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ва уларни истеъмолчига етказишга бўйсиндиришдан иборатлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Марказий Комитет май Пленуми, Ўзбекистон Компартияси VI пленуми қарорларини астойдил қўллаб-қувватлаётган ва уни амалга ошириш учун бутун куч ва имкониятларини сафарбар қилаётган, имкониятлардан самарали фойдаланиш, резервларни ҳаракатга келтириш тадбирларини кўраётган республикамиз илғор меҳнат коллективларида янгидан-янги ташаббуслар юзага келмоқда. Пешқадам меҳнат коллективлари «Озиқ-овқат программасига — ишчи кафолати» шиори остида баракали меҳнат қилиб, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, турларини кенгайтириш, сифатини яхшилаш чораларини кўраётирлар. Республика саноати меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этиш учун кураша бориб 1982 йил 6 ойи марраларини муддатидан илгари эгалладилар. Маҳсулот реализацияси 5 ойи плани 102,3 процент бажарилди, маҳсулот тайёрлаш ҳажми ўтган йилнинг шу ойларидагига нисбатан 3,6 процент кўпайди, меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати 101,3 процентни ташкил қилди.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун қизғин кураш мусобақасида экономика турли тармоқлари ходимлари сингари сут маҳсулотлари, консерва саноати ишчи ва мутахассислари ҳам олдинги сафларда бормоқдалар. Серқаймоқ сут маҳсулотлари ва консерва ишлаб чиқариш топшириқлари зиёда қилиб бажарилди.

Бинокорлик ташкилотларининг коллективлари ҳам Озиқ-овқат программаси масалаларини ҳал этишда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида 20 минг гектардан зиёд суғориладиган янги ерлар ўзлаштирилди. Қурувчилар ва монтажчилар меҳнати билан кетма-кет ишга тушириб турилган сув хўжалиги объектлари қишлоқ хўжалигидан олинадиган ҳосилни кўпайтиришга катта ҳисса қўшмоқда.

Агросаноат комплекслари, умуман қишлоқ хўжалиги ва унга хизмат кўрсатувчи озиқ-овқат саноати корхоналари экономикамизнинг жуда муҳим, таъбир жоиз бўлса, ҳаётий тармоқларидир. Бу тармоқларни устун даражада ривожлантириш партия XXVI съезди қарорларида, КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми тасдиқлаган Озиқ-овқат программасида алоҳида кўрсатиб ўтилганлиги батамом тушунарлидир. Съезд кўрсатмаларига амалий иш билан жавоб бераётган республикамиз ишчи коллективлари Озиқ-овқат программаси масалаларини ҳал этишда янгидан-янги чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, уни амалга ошириш учун зарбдорларча меҳнат намуналарини кўрсатаётганликлари билан фахрланамиз.

Шуни ҳам айтиш кераккн, баъзи корхона ва ташкилотлар Озиқ-овқат программасини ҳал этиш масъулиятини тўла ҳис этмаяптилар. Оқибатда қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятлар у ёқда турсин, меҳнат коллективи учун қонун ҳисобланган планларни бажариш ҳам барбод бўлмоқда. Улар орасида Гулистон ёғ-экстракция заводи ҳам бор. Корхона маъмурияти, партия ташкилоти юз берган аҳволни чуқур таҳлил этиши керак.

Озиқ-овқат программасини адо этишга муносиб ҳисса қўшиш барча меҳнат коллективларининг жонажон ишидир. Партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари, қурилиш штаблари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришлари, планларгина эмас, мажбуриятларнинг ҳам тўла бажарилмоғи учун мусобақадош коллективларга тўла шарт-шароитлар яратиб беришлари зарур.

ОЗИҚ-ОВҚАТНИНГ БИРОН-БИР ТУРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА ДОИР КОНКРЕТ КЎРСАТКИЧЛАРГА КЕЛГАНДА ШУНИ АЙТИШ КЕРАККИ, БУ КЎРСАТКИЧЛАРНИ МИНИМАЛ КЎРСАТКИЧЛАР ДЕБ БИЛИШ ЛОЗИМ. УЛАРНИ БАЖАРИБГИНА ҚОЛМАЙ, БАЛКИ ОШИРИБ БАЖАРИШ УЧУН БУТУН КУЧ-ҒАЙРАТНИ САРФЛАШ ЗАРУР.

... ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ, АГРАР-САНОАТ КОМПЛЕКСИНИНГ БАРЧА ХОДИМЛАРИ ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ АМАЛГА ОШИРИЛАДИГАН БИРИНЧИ ЙИЛНИ ЗАРБДОР МЕҲНАТ БИЛАН НИШОНЛАЙДИЛАР.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Косон ёғ-экстракция заводи тўла-тўкис фойдаланишга топширилгач, бир кеча-кундузда 1200 тонна чигитни қайта ишлайди. Суратларда: 1. Қаршидаги 130-кўчма механизациялашган колоннанинг бош прораби Қ. Хўжақулов ва илғор қурувчилардан Б. Элбоев. 2. Корхонанинг умумий кўриниши. Н. Содиқов фотолари.

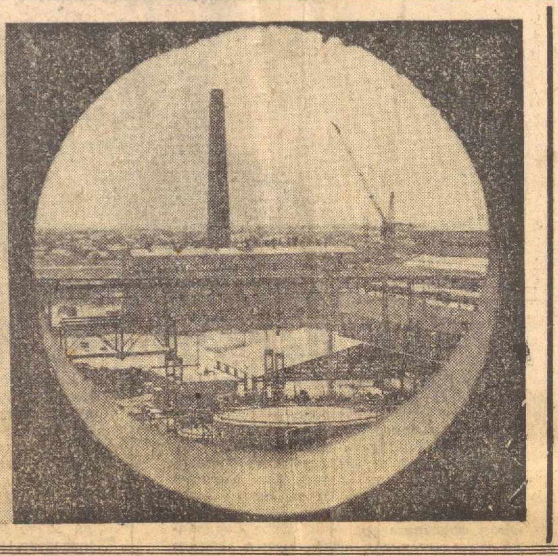

ТАРАҚҚИЁТИМИЗ ОМИЛИ

КПСС Марказий Комит... май Пленумида Леонид Ил... ажойиб бир гапни ай... «Озиқ-овқат программаси, деди у — қишлоқ хўжалиг... ва у билан бирга алоқа... тармоқларини юксалтиришда бурилишгина эмас, бу пр... рамма ўзининг характери, м... ёси кенглиги жиҳатидан бу... халқ хўжалиги, жамиятимиз... циал турмуши кўпгина асо... соҳаларининг тараққиёт... таъминлаши лозим».

Ана шу асосий соҳалар... бири — дон етиштириш бў... программада уни жадал ... барқарор кўпайтириб бо... қишлоқ хўжалигидаги ... муҳим проблема эканлиги ... ҳида таъкидланган. Бу про... манинг ҳал этилишида, ... ҳасиз, дон етиштириш ва ... та ишлаш корхоналари и... хизматчиларининг салм... улуши бўлади.

Дон қанчалик кўп бў... мамлакатимизда аҳоли... нон-булка ва макарон м... лотларига бўлган эҳтиёжл... ни қондириш шу қадар я... ланиб боради. Буни яхши ... ган комбинатимиз ишчи... матчилари айни кунларда ... ғайратга ўн ғайрат қ... меҳнат қилмоқдалар. М... лот реализация қилиш ... ойлик топшириқларини ... датидан ўн тўрт кун ил... адо этдик. Пландаги салк... миллион сўм ўрнига 5 ... лион 170 минг сўмлик м... лот тайёрланди. Ой охи... ...адар бу рақам яна ошади. Эришилган бу ютуқда корхонамизнинг илғор цехи, биз билан мусобақадош Ашур Қурбонов бошлиқ цех коллективининг ҳиссаси, айниқса, катта бўлди. Цех ишчи-хизматчилари бугунгача пландаги 1 миллион 462 минг сўмлик ўрнига қарийб 2 миллион сўмлик маҳсулот топширдилар. Коллектив йиллик топшириқларни муддатидан икки ой илгари адо этишга сўз берган. Бу, уларнинг муқаддас Иттифоқимиз шонли 60 йиллигига муносиб совғаси бўлади.

Республикамизда ўн биринчи беш йилликда ҳар йили ўртача 2,8—3 миллион тонна ва ўн иккинчи беш йилликда 3,3—3,5 миллион тонна миқдорида дон етиштирилиши таъминланиб, донни сифатли унга айлантириш ва савдога етказиб бериш кўзда тутилган экан, бу биз дон маҳсулотлари корхонаси ишчи-хизматчиларига алоҳида масъулият юклайди. Зеро, программада таъкидланганидек, **«Вазифа — яқин йилларда мамлакатнинг озиқ-овқат ва ем бўладиган юқори сифатли донга ўсиб бораётган эҳтиёжларини таъминлашдан, донининг зарур давлат резервлари ва уни экспорт қилиш ресурслари бўлишига эришишдан иборат»дир.**

С. ИБОДУЛЛАЕВ,
Урганч дон маҳсулотлари комбинати ишчиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

МАҚТОВГА МОЛИК

Озиқ-овқат программасида колхозларда уй-жой қурилишига, мактабгача болалар муассасалари, пионер лагерлари, клублар, бошқа маданий-маиший объектлар, йўллар қуриш сингари ишларга алоҳида аҳамият берилган. Чунки, қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги социал тафовутларни тугатишга қаратилган катта сиёсатдир. Бунга янги чорвачилик комплекслари тиклаш, минерал ўғит сақланадиган омборлар қуриш, теплица комбинатлари бунёд этиш, мева омборлари яратиш, омухта ем корхоналари ва озиқ-овқат саноати қурилишларини фойдаланишга топшириш каби қатор ишлар киради.

Шуни мамнуният билан таъкидлаш керакки, колоннамиз бунёдкорлари бу борада мақтовга молик ишларни амалга оширмоқдалар. Айниқса, сўнгги йилларда районнинг Короскон қишлоғида бош план асосида жуда катта ҳажмда қайта қуриш ишлари бажарилди.

Бригада пудрати методи асосида иш кўраётган коллективимизнинг ҳар бир аъзоси икки-учтадан турдош касбни эгаллаб олган. Бу эса белгиланган объектларни тез, соз ва барвақт қуриш имконини бермоқда. Чунончи, кейинги икки йилнинг ўзида Короскон қишлоғида 130 оила ҳовли тўйлари ўтказди. 140 ўринли болалар боғчаси, янги чорвачилик комплекси барвақт ишга туширилди.

М. ДАДАХЎЖАЕВ,
Наманган область Чортоқ районидаги 48-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна қурувчиси.

КЎТАРИНКИЛИК

Барча совет кишилари қатори сут саноати Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмасининг меҳнатсевар, аҳил коллективи КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларини, СССРнинг 1990 йилгача мўлжалланган Озиқ-овқат программасини зўр шодиёналик билан қабул қилдилар.

Ҳозир улар бутун диққат-эътиборни умумхалқ вазифасини ҳал этишга қўшадиган шахсий ҳиссаларини кўпайтиришга қаратмоқдалар. Фикримиз исботи учун узоққа бормай, СССР 60 йиллиги нишонланадиган юбилей йилидаги ишлаб чиқариш кўрсаткичларимиз қандай бўлаётганлигига назар ташлайлик. Ўн биринчи беш йиллик иккинчи йилининг ўтган даври мобайнида бирлашмамиз коллективи реализация ҳажми бўйича топшириқни 103,7 процент бажаришга эришди. Товар маҳсулотлари тайёрлаш топшириғи 105,6 процент адо этилди. Умуман олганда, маҳсулотлар етиштиришнинг барча турлари бўйича план ўрнига қўйилди.

Албатта, бундай юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳаммамизни қувонтиради. Маълумки, умум муваффақияти ҳар бир ишчининг қандай тер тўкишига, унинг меҳнат унумдорлигини ошириш йўлларини қидиришга қўшаётган ҳиссасига боғлиқ. Масалан, мен хизмат қилаётган творог цехининг комсомол-ёшлар бригадасини олайлик. Бригадамиз аъзолари бирлашма ёшларининг «СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик ўтказайлик» деган даъватига жавобан биринчилар қаторида социалистик мусобақага қўшилдилар. Бригадамиз коллективи планга қўшимча равишда 60 тонна творог ва творог маҳсулотлари етиштиришга бел боғлашди. «Самарали ва сифатли ишлайлик» шиори ўзаро меҳнат беллашувимиз чақириғи бўлиб қолди. Биз бригадамиз меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг янги усулларини жорий қилмасдан туриб, социалистик мусобақада ғолиб чиқиш қийинлигини сездик. Шунинг учун ҳаммадан аввал бригада усулини жорий этишга қарор бердик. Дастлабки ойлардаги қўлга киритган ишлаб чиқариш натижаларимиз ва ишчиларимиз олаётган мукофот ва иш ҳақи янгича усулнинг афзаллигини бутун қирралари билан намойиш этмоқда. Ишчиларнинг янгича ўйлайдиган, меҳнатни ташкил қилишнинг янги йўлларини қидирадиган бир фикрли бригадага бирлашиши хом ашё, материаллардан, иссиқлик ва электр энергиясидан оқилона фойдаланиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ҳамманн меҳнатга коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтиришга олиб келаётир.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми материалларида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган VI пленуми ҳужжатларида тайёрланаётган маҳсулотлар сифатини яхшилаш, аграр-саноат комплекси маҳсулдорлигини янада ошириш масалаларига алоҳида тўхталиб ўтилди. Шуниси сир эмаски, азамат чорвадорлар ҳамда сут саноати ходимларининг изланишлари ва меҳнати туфайли йўлга қўйилаётган кўпгина янгиликлар баъзан кўзга кўринмайдиган камчиликлар туфайли йўққа чиқарилмоқда. Мен бу ўринда бирлашмамиз коллективлари маҳсулотлар сифатини тағин ҳам оширишга интилаётганларини, бироқ барча уринишлар айрим тармоқ ходимларининг бепарволиги туфайли самара бермаётганлигини кўзда тутмоқдаман. Маълумки, маҳсулотлар сифатини ошириш, уларнинг хуштаъмлилигини яхшилаш ҳамиша бирлашмамиз коллективининг биринчи даражали диққат-эътиборида бўлиб келди. Минг афсуски, қўлимиздан чиққан маҳсулотлар савдо нуқталарига ниҳоятда ачиган ҳолда етиб боряпти. Хўш, нима сабабдан? Бунга биринчи навбатда, айниқса, ёз фасли давомида кўп нарса бизга боғлиқ эмаслигини истеъмолчилар билишмайди. Ҳамма гап шундаки, бирлашмамизда тайёрланаётган сут маҳсулотларини савдо нуқталарига элтувчи автобаза етарли миқдорда ихтисослаштирилган транспорт воситаларига, музлатиш қурилмалари жиҳозланган машиналарга эга эмас. Бу ҳам майли. Кўпчиликни ранжитаётган нарса бошқа ёқда. Савдо ташкилотлари сут маҳсулотларини реализация қилиш қоидаларини қўпол ...вишда бузишмоқда. Шун...дек, савдо ташкилотлар... сут маҳсулотларидан бўш... шиша идишларини қайт... юбориш ёмон аҳволда. ...гина магазинлар бўлар... мас баҳоналарни рўкач... либ, аҳолидан шиша и... ларини қабул қилишмая... Афсуски, бизнинг бир... мамиз шундай бўш идиш... га жуда муҳтож.

Табиийки, КПСС Ма... зий Комитетининг 1982 ... май Пленумида тасдиқла... СССРнинг 1990 йил... даврга мўлжалланган О... овқат программаси барча... ҳа ходимлари қатори ... лашмамиз коллективи ... масига ҳам улкан ваз... ларни юклаган. Хўш, бу... учун биз конкрет рав... қандай резервлардан фо... ланишимиз зарур? Мени... энг муҳими, хом ашё ҳ... бир тонна сутдан олин... ган маҳсулотларнинг сам... дорлигини ошириш йў... кидиришимиз керак. Не... бирлашмамиз цех ва у... каларида илгари мавжуд... ган исрофгарчилик ҳамда... будгарчиликка батамом ... қўйилган. Айнан шуни ... собга олиб, бирлашма... маъмурияти, партия ва к... ба союз ташкилотлари ... сулот ишлаб чиқариш ... мини кўпайтиришнинг ... тадбирларини белгилаб ... қишди. Фикримизча, шуни амалга оширишнинг ... дан-бир чораси ёғсизл... рилган маҳсулотларни ... роқ тайёрлаш, мева ва... заводлардан кўпроқ пси... ичимликлар тайёрлашни кўпайтиришни режалаштиришимиз даркор.

Ҳамма соҳада бўлгани каби, бизнинг тармоқда ҳам ишлаб чиқариш чиқиндилари кўп. Жумладан, сепаратордан чиққан, ёғи олинган сут ҳамда зардобларни олайлик. Ҳозирча бу маҳсулотлардан қарийб тўла-тўкис фойдаланилмоқда, дейиш мумкин. Хусусан, ёғи олинган сутлар ёғсиз ва кам ёғли маҳсулотларни тайёрлашда ишлатилиб, қолган қисми яна хўжаликларга қайтариб юборилмоқда. Зардоби эса нон заводларига, шунингдек, бўрдоқичилик хўжаликларига қайтарилмоқда. Биз шуни мамнуният билан хабар қилишимиз мумкинки, тўйинтирилган зардоблар (улар тўйинтириш хусусиятига эга бўлиб, моллар озуқасига қўшимча сифатда ишлатилади)ни қайта ишлаш технологияси яратилди. Демак, турли миқдорда зардоблардан салқин ичимликлар тайёрлаш янада кўпаяди.

Бирлашмамиз ишчилари ва хизматчилари, инженер-техник ходимлари ҳамма каби СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш юзасидан партия ўтказаётган тадбирларнинг чуқур аҳамиятини тўла-тўкис англайдилар. Биз, ишчилар Озиқ-овқат программасини бажаришга конкрет ҳисса қўшишдан ташқари ана шу тадбирларни бажаришда агитаторлар, пропагандистлар, лекторлар, барча идеология ходимларига, умуман ҳамма коммунист ва комсомолларга шахсан ёрдам бериш билан ўзимизни бахтиёр ҳисоблаймиз.

Р. ГАТИНА,
сут саноати Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси.

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

СИР ОЧАР МАЖЛИС

Мажлис аччиқ ичакдек чўзилганлиги йиғилганларнинг юз-кўзидан билиниб турарди. Улар лоҳасланиб елпинишар, дамба-дам соатларига тикилишарди. Нотиқларнинг парвойи палак. Бири олиб, бири қўймоқда.

— ...Хуллас, ишларимиз ёмон эмас, — дерди куйиб-пишиб Чирчиқ кондитер фабрикаси вакили, — Азамат халқимизга асалдай ширин-шакар қандолатчилик маҳсулотлари етказиб берсак, деган олий ниятда тер тўкиб ётибмиз.

— Маҳсулотларнинг сифати қандай? —залдан кимдир луқма ташлади.

Вакил бундай қалтис саволни кутмаган экан шекилли, бир мунча вақт довдираб қолди. Лекин ...ларров ўзини тутиб олди.

— Шу савдо ташкилотларига ҳайронман. Борган сари инжиқлашиб кетишяптида. Ўтган ойлар давомида 64 минг сўмлик 70 тонна маҳсулотимизни бракка чиқаришмоқчи бўлишди. «Ҳа»-га ҳам кўнишмайди, «ҳу»га ҳам. Отанг яхши, онанг яхши деб, бор-йўғи 33 тоннасига жарима тўладик. Кетса давлатнинг 4 минг сўми кетибди-да.

— Ҳамёнингиздан сарфлаганингизда эди, бунчаликка етмасмиди? — деди яна луқма ташлаган киши.

Чирчиқлик бутунлай ўзини йўқотиб қўйди. У нима жавоб қиларини билмай, қизишиб гапни чалғитишга уринди:

— Мен сизни танидим, бирор ишни қойиллатиб қўйгандай нега кеккаясиз? Ўртоқлар, икки марта сўзимни бўлган шахс Самарқанд консерва заводидан бўлади. Биз деҳқонларнинг пешона тери билан етиштирилган мева ва сабзавотларни консервалаймиз, узоқ-узоқларга жўнатамиз, деб мақтанишингизга бало борми? Эшитдик, сўнгги ойларда 46 минг банка консервангиз сифатсизлигидан бракка чиқарилипти. Йил бошида ана шу минбардан туриб, бу йил корхонада тайёрланадиган маҳсулот турларини кўпайтирамиз, хилини 38 тага чиқарамиз, деб кўкрагингизга муштлагандингиз. Амалда-чи? 20—22 хилини ишлаб чиқаряпсиз. Уни ҳам савдо ташкилотларига анча кечикиб берасиз. Қани мажбуриятга ҳурмат? Гапим тамом.

Залда ола-ғовур бошланди. Раислик қилувчи йиғилганларни тартибга чақиришга уриниб кўрди. Ҳеч ким сўз бермаса-да, Самарқанд консерва заводидан келган киши минбарга чиқиб олди.

— Заводимиздаги камчиликлар Чирчиқ кондитер фабрикасидаги нуқсонлар олдида «ҳолва»! — гап бошлади у қизариб-бўзариб. — Мен ҳали нотиқдан, маҳсулот сифатини сўраганимда, корхонада ўлчов асбоблари ишлаш-ишламаслигини аниқламоқчи эдим. Унинг муомаласидан маълум бўлдики, приборлар ишламас экан. Демак, хом ашё ва материалларни нормада белгиланганидан анча кўп сарфлаяпсизлар. Тўғрими? Агар сир бўлмаса, қанча?

Самарқандлик рақиби курагини ерга теккизгандек мағрур турар, ҳалигина тунд башарасига табассум югурганди.

— 15 тонна шакар, 3,7 тонна ун, — эшитилар-эшитилмас овоз чиқди пастдан.

— Гап келганда отангни ҳам аяма. Мен нуқул шунга амал қиламан. Мавриди туғилгани учун Қўқон консерва заводидан ташриф буюрган ҳамкасбимни ҳам чимдиб олмоқчиман. У ишлаётган корхонада хом ашё ва тайёр маҳсулотларни «тузлаб» қўйиш одати бор. Қанча кўп сақланса, шунча яхшимиш. Ишонмасангиз, мана бу ҳужжатга қаранг. Қўқон консерва заводининг ярим фабрикатлар цехида 1979—1981 йилларда чиқарилган, ҳар бири уч литрли 4260 дона банка олма ва ўрик шарбатлари ҳаракатсиз ётибди, дейилган унда. Нима сабабдан уларни истеъмолчига жўнатмайсизлар?

Кўпчилик, ҳозир қўқонлик ҳам минбарга кўтарилиб, ўз корхонасини оқлайди-да, кейин самарқандликка ўхшаб бошқаларни чалпийди, деб ўйлаган эди. Аммо у, сен билан ади-бади айтишишдан фойда йўқ, маъносида миқ этмай ўтираверди. Сукунатни раислик қилувчи бузди:

— Эҳтимол, жавоб берарсиз?

Noилож қолган қўқонлик вакил базўр мингирлади:

— Ҳа, энди имкониятларимиз торроқ, бунинг устига айрим сабаблар...

Уёғига ўтолмади. Кўзи тиниб, боши гир-гир айлана бошлади. Қулоқлари остида кимнингдир нидоси жаранглаётгандай туюлди.

— Ҳеч қандай важ-корсонлар билан ўзларингизни оқлашга уринманг, — овоз залнинг қайсидир бурчагидан чиқарди гўё. — Имкониятларга келсак, у етарли. Ҳамма гап ўз вазифангизга, белгиланган планлар ҳамда олинган мажбуриятларга нисбатан масъулиятни унутиб қўйганлигингизда. Масъулият йўқолган жойда унинг ўрнини лоқайдлик эгаллайди. Ташаббускорлик сўнади. Қўшимча резервларни қидириб топишга интилиш с...ди. Шунинг оқибатида ...ларнинг корхоналаринги...лаб чиқариш топшириқ...ни сурункасига бажа...маяпти. Технология ин...мини бузишга йўл қўйиқ...да. Талон-торож қилиш...лари учраяпти. Умуман ...ганда, учала корхона... раҳбарлари ўтган йилги ...дий камчиликлардан ...хулоса чиқариб олишм...га ўхшайдилар.

Эндиги гап — «Ўзбер...лашув» правлениесида ...ди. У қўл остидаги ...корхоналардаги аҳв... чуқурроқ қизиқади ... нуқсонларни барта... учун таъсирчан чо... ради, деган умидда...

... Шундай мажл... ган ёхуд бўлма... айтиш қийин. Биро... да келтирилган фа... ҳаммаси рост. Ким... гон» деб даъво қи... публика халқ кон... митетига рўпара б...

Эркин ХЎ...
«Совет Ўзб...»
мухбири.

ЙИЛЛИК ПЛАН ТАЙЁР

СССР 60 йиллиги шарафига ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юборган «Узколхозстрой»нинг Наманган область тресги коллективи зафар қучди. Трест кооператив уй-жой қуриш йиллик планини адо этди. Ўтган ойлар мобайнида бинокорлар умумий саҳни 9500 квадрат метр майдонни ташкил этган 115 та кооператив уй-жойни барвақт фойдаланишга топширдилар. Бу планга нисбатан қарийб 200 квадрат метр кўпдир.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларидан руҳланган трест бунёдкорлари йил охиригача яна 6 минг квадрат метр кооператив турар-жой бинолари тиклашга қарор қилишди. Қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш комплекси мамлакат Озиқ-овқат программасининг таркибий қисми эканлигини яхши тушунган бинокорлар область қишлоқларида катта бунёдкорлик ишларини авж олдирмоқдалар.

А. ЗОКИРОВ,
инженер.

Қишлоқ хўжалик ишлари кундалиги

ТЕХНИКА ШАЙ БЎЛСИН

Ҳадемай, республика колхоз ва совхозларида ҳосилни йиғиштириб олиш ёппасига бошланади. Қишлоқ меҳнаткашлари экинлар парваришини авж олдириш билан бирга етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш ва қабул қилинган социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун мавсумга имкон борича яхширoқ тайёргарлик кўришга интилмоқдалар.

Озиқ-овқат программаси шу йилнинг ўзидаёқ дастлабки самараларини бериши лозим. Бу ҳол қишлоқ хўжалигидаги, бутун аграр-саноат комплексидаги жамики ишлаб чиқариш циклига нисбатан оширилган талаблар қўяди, деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида қилган докладида. Ҳосил йиғим-терими деҳқонлар учун масъулиятли мавсум ҳисобланади. У деҳқонлардан ғайрат билан ишлашни, тадбиркорлик ва маҳорат кўрсатишни талаб этади. Мана шунинг учун ҳам мавсумга олдиндан пухта тайёргарлик кўриш ва бунда қишлоқ хўжалик техникасининг шайлигига алоҳида эътибор бериш жуда муҳим. Техникани ўз вақтида, сифатли ремонт қилиш, агрегатларни икки сменада ишлаши учун ҳайдовчилар билан таъминлаш, далада ишлаётган машиналарга намунали техника хизмати кўрсатишни йўлга қўйиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш даркор.

Колхоз ва совхозлар, «Госкомсельхозтехника» бирлашмаларининг инженерлик хизмати олдида масъулиятли — ҳосилни йиғиштириб олишдан икки ҳафта илгари барча тракторлар, юк автомобиллари, прицеплар, маккажўхори ва шоли ўриш комбайнлари, пахта териш ва бошқа машиналарни ишга тўла шай этиш вазифаси турибди. Ҳосил йиғим-терими пайтида мавжуд машина-трактор паркининг бетўхтов, унум билан ишлатилишига эришиш жуда муҳимдир. Колхоз ва совхозлар, «Госкомсельхозтехника»нинг ихтисослаштирилган устахоналари ишини икки сменада ташкил этиб, уларнинг қувватидан тўла фойдаланиш зарур. Техника ремонтига малакали механизаторларни, тажрибали ишчиларни жалб этиш, уларни зарур инструментлар, запас қисмлар ва материаллар билан таъминлаш даркор. Йиғим-терим техникаси тез ва соз тайёрланаётган колхоз ва совхозларда айнан шундай иш юритилмоқда. Бундай хўжаликлар Наманган, Бухоро, Сурхондарё областларида талайгинадир. Учқўрғон, Ғалаба, Комсомолобод, Чироқчи, Гагарин, Свердлов районлари хўжаликларида йиғим-терим машиналари муваффақиятли ремонт қилинмоқда.

Республиканинг кўпгина хўжаликлари машиналар ремонтини куздаёқ, дала ишлари тугаши билан бошлаб юборишган эди. Ҳозиргача кўплаб колхоз ва совхозлар машина-трактор паркини ишга тўла шай қилганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

Аммо умумий аҳволни яхши деб бўлмайди. Айрим область ва районларда йиғим-терим техникасини ремонт қилиш бўйича ҳали катта ҳажмдаги ишларни бажариш вазифаси турибди. Қорақалпоғистон АССР, Навоий, Самарқанд ва Хоразм областларининг хўжаликлари маккажўхори ва силос ўриш комбайнларини тайёрлашда оқсамоқдалар. Бу областларда мавжуд комбайнлар паркининг учдан бир қисми ҳали ишга шайланган эмас. Андижон, Жиззах, Сирдарё, Фарғона областларида пахта териш машиналари паркининг ярми ремонтдан чиқарилди, холос. Хоразм областида эса машиналарнинг тайёрлиги атиги 40 процентни ташкил этади.

Маккажўхори ўриш комбайнларининг тайёргарлик даражаси Хатирчи, Жалолқудуқ, Қўнғирот районларида 22—40 процентни, Тахтакўпир, Иштихон, Шовот районларида эса силос ўриш комбайнларининг тайёрлиги 22—50 процентни ташкил этади. Зарбдор, Меҳнатобод, Гурлан, Навоий, Қораўзак ва Жалолқудуқ районларида пахта териш машиналари паркининг учдан бир қисмигина ремонтдан чиқарилган. Ленинград районида эса мавжуд 115 та машинадан атиги 10 таси ишга шайланган.

Бундай қолоқлик биринчи навбатда жойларда ишнинг яхши ташкил этилмаётганлиги, талабчанликнинг пастлиги ва машиналарни ремонт қилиш устидан назоратнинг бўшаштириб юборилгани билан изоҳланади. Бунга фақат қишлоқ хўжалик ходимларигина айбдор эмас. «Союзмашхлопководство» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг айрим заводлари қишлоққа запас қисмлар, узеллар етказиб бериш графигини бузишмоқда. Бу эса ремонт ишлари суръатини пасайтирмоқда.

Яқинлашиб келаётган ҳосил йиғим-терими мавсумини материал-техника билан таъминлаш соҳасида «Госкомсельхозтехника» бирлашмаси ва унинг корхоналари зиммасига катта масъулият юкланган. Улар «Райсельхозтехника» устахоналаридаги терим техникаси ремонтини жадаллаштиришлари, запас қисмларни етарли миқдорда жамғариб қўйишлари шарт. Булар йиғим-терим пайтида деҳқонларга жуда асқотади. Кўчма устахоналарни олдиндан тайёрлаб қўйиш, уларни тажрибали ремонтчилар билан комплектлаш, ҳар бир районда машиналарга техника хизмати кўрсатувчи мастер созловчилар бригадасини ташкил этиш даркор.

Ремонт сифатининг юксак бўлишини таъминлаш муҳим масалалардан бири ҳисобланади. Афсуски, Тошкент, Самарқанд, Наманган, Бухоро ва Қашқадарё областларида йиғим-терим техникасини сифатсиз ремонт қилиш фактлари учрамоқда.

«Госсельтехнадзор» инспекторлари Пахтачи районидаги «Пахтакор», Яккабоғ районидаги «Правда», Ульянов номли, «Ленин учқуни», Свердлов районидаги «Коммунизм», Шофиркон районидаги «Ғалаба», Учқўрғон районидаги «Москва», Охунбобоев номли, Ургут районидаги Крупская номли ва Калинин номли колхозларда ремонтдан чиқарилган йиғим-терим техникасида кўплаб нуқсонлар борлигини аниқладилар.

Ремонт ишларига жалб этилган механизаторлар сонини кўпайтириш, колхозлар, совхозлар ва «Госкомсельхозтехника» устахоналарида ишни икки сменада ташкил этиш, ремонтчиларнинг меҳнат ва дам олиш шароитларини намунали уюштириш йиғим-терим техникасини белгиланган муддатларда, сифатли тайёрланиши учун ремонтчилар ўртасида олиб борилаётган социалистик мусобақанинг энг муҳим шартларидир.

Арнасой районидаги Соколовский номли совхоз маккажўхорикорлари экинни сифатли парвариш қилмоқдалар. Маккажўхори парваришида Пўлат Ўжаров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари пешқадамлик қилишяпти. Бригада маккажўхорикорлари ҳар гектар майдондан 120 центнердан «каҳрабо дон» етиштириш мажбуриятини олишган. Суратларда: (юқорида) 1-бўлим агрономи Асрор Тувалов ва бригада бошлиғи Пўлат Ўжаров маккажўхори ривожини кўздан кечиришаётир. Пастда эса экинга ишлов бериш.

Ш. Ўрозалиев фотолари.

Конструкторлар, рационализаторлар ва ихтирочилар ҳафталиги

ЖОНКУЯРЛАР

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев ВЦСПСнинг XVII съездида **«... меҳнат ва турмуш шароитлари нақадар яхшироқ бўлса, ишлаб чиқаришнинг ривожи ҳам шу қадар муваффақиятлироқ бораверади»**, деган эди. Бунда Леонид Ильич иқтисодий ўсишимизнинг бир қатор қудратли омиллари ҳақида сўз очиб: **«муқобил планларни, ихтирочилар ва рационализаторларнинг ҳаракатини, илғор тажрибанинг жорий этилишини, меҳнат унумдорлигини оширишга, фан ва техниканинг энг янги ютуқларидан оқилона фойдаланишга, ресурсларни тежашга, сифатни яхшилашга қаратилган ижобий ташаббусларни ва янги-янги ишларни назарда тутаяпман»** деб алоҳида таъкидлаган ҳам эди.

Дарҳақиқат, рационализаторлар ва ихтирочилар мамлакатимиз халқ хўжалиги ҳамма тармоқларида техника тараққиётининг жадал ўсишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Буни областимиз рационализаторлари ва ихтирочилари фаолияти мисолида яққол кўриб турибмиз. Айниқса, сунъий чарм заводи, Қува «Госкомсельхозтехника»си, 8-қурилиш тресті, «Узэлектромонтаж» бошқармаси, «Фарғонанефтеоргсинтез» ва «Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмалари корхоналари коллективлари фан-техника ютуқларидан кенг фойдаланишда қувончли ютуқларга эришмоқдалар.

«Атлас» ишлаб чиқариш бирлашмаси рационализаторлари ўтган йили областда «Энг яхши ижодий коллектив» деб топилди. «Узэлектромонтаж» бошқармаси прораби А. Луговой, 8-трест 3-қурилиш бошқармаси бинокори А. Рубан, «Промвентиляция» монтаж бошқармасининг токари Х. Хайруллин сингари 20 нафар ишчи-хизматчи рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, «Энг яхши рационализатор» деган юксак номга сазовор бўлди.

Кўплаб саноат корхоналарида, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотларида цехлар, бўлимлар, бригадалар ўртасида ўтказилаётган рационализаторлик ишлари мусобақаси ҳам яхши натижалар бермоқда. Ўнинчи беш йиллик давомида область саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларида жорий этилган 250 ихтиро ва 27 мингдан зиёд рационализаторлик таклифларидан 60 миллион сўмлик иқтисодий самара кўрилди. Ўтган йили ва шу йилнинг биринчи ярмида ишлаб чиқариш новаторлари келтирган фойда 18,4 миллион сўмни ташкил этди.

Областимиз рационализаторлари ва ихтирочиларининг ишлаб чиқаришга кенг жорий қилаётган кўплаб ихтиролари ва таклифлари қурилиш материаллари, хом ашё ва маҳсулотларини тежаб қолиш имконини беряпти. Жумладан, беш йиллик бошидан буён 8-қурилиш тресті 114,2 тонна цемент, 41,5 тонна металл, 122,1 кубометр ёғоч материаллар, шунингдек, 2117 киловатт-соат электр энергияси тежаб қолди. Химиявий толалар заводида 257,7 тонна ацетон ва 8,2 тонна активлаштирилган кўмир маҳсулотлари иқтисод қилинди.

Хуллас, қилаётган ишларимиз, эришаётган ютуқларимиз областимиз рационализаторлари ва ихтирочиларининг — техника тараққиёти жонкуярларининг ижодий меҳнатлари самарасидир.

Н. ХЎЖАЕВ,
ихтирочилар ва рационализаторлар Фарғона область Советининг раиси.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● БУХАРЕСТ

ФИЛЬМГА КАТТА МУКОФОТ

Пьятра-Вямце шаҳрида бўлиб ўтган фестивалда Совет — Румыния кинематографиячилари биргаликда яратган «Мария, Мирабела» болалар фильми катта мукофотга сазовор бўлди.

Фестиваль давомида Румыния болалар кинематографиясининг энг яхши асарларини кўрсатиш билан бирга «Болалар учун фильмлар яратишнинг актуал проблемалари» мавзуида симпозиум ҳам ўтказилди, виставкалар ташкил этилди ва режиссёрлар ҳамда артистлар билан учрашувлар ўтказилди.

● ГАВАНА

ЯНГИ АВИАЛИНИЯ

Кубанинг «Кубана де авиасьон» компанияси самолётлар учадиган янги ҳаво йўлини очди. ИЛ-62 маркали шинам лайнер пассажирларни Гаванадан бир неча соат ичида Мозамбик Халқ Республикасининг пойтахти — Мапутуга элтиб қўяди.

Озодлик ороли билан Африка қитъаси ўртасида очилган бу янги ҳаво йўли Куба билан Мозамбик халқлари ўртасидаги дўстона алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

● БЕРЛИН

ТЎЛА ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНДИ

Германия Демократик Республикаси Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусларини, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган иккинчи махсус сессияси иштирокчиларига йўллаган мактубида Совет Иттифоқининг ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисидаги мажбуриятини тўла равишда қўллаб-қувватлайди. ГБСП Марказий Комитети Бош секретари, ГДР Давлат Кенгаши Раиси Э. Хонеккер ГДР Миллий фронтига бирлашган республика демократик партиялари раҳбарлари билан бўлиб ўтган учрашувда сўзга чиқиб, шундай деди. СССРнинг бу тинчликсевар таклифлари, деб таъкидлади у, тинчлик тарафдорларининг халқаро хавфсизлик ва кескинликни юмшатиш йўлидаги курашини кучайтириш учун қудратли омил бўлиб хизмат қилади. (ТАСС).

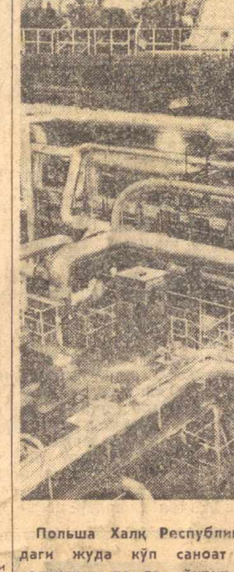

Польша Халқ Республикасидаги жуда кўп саноат корхоналари ҳамда йирик қурилишларнинг меҳнат коллективлари мамлакатни айни вақтдаги кризис ҳолатидан чиқиб олиши учун қўлларидан келган барча ишларни қилмоқдалар. Жумладан, Белхатув электр станцияси қурилишида 350 мегаватт қувватга эга бўлган биринчи энергоблок ишга туширилди.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

Польшадан хабарлар

Польша газеталари БМТ информация комитетининг сессиясида ПХР делегацияси қилган баёнотни босиб чиқарди. Унда Польша Ғарбдаги бешта радиостанция, айниқса «Озод Европа» деб аталадиган радиостанция олиб бораётган агрессив пропаганда кампаниясининг объекти бўлиб қолаётганлиги таъкидланади. Польша маъмурлари, дейилади ҳужжатда, шу радио марказларнинг эшиттиришлари халқаро ҳуқук асосий принципларини бузишдан иборат бўлиб, тартибсизликлар чиқаришга қаратилганлиги тўғрисидаги далилларга эгадирлар.

Ҳаёт бизга кўп қийинчиликлар келтирмоқда, деб ёзади «Жолнеж вольности» газетаси. Ташқи ва ички душманлар ўз ниятларидан қайтмай, Польшадаги аҳволни ҳамон сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан издан чиқаришга уринмоқдалар. АҚШ ва унинг НАТО блокидаги иттифоқчилари бу соҳада, айниқса активлик кўрсатмоқдалар. Улар амалга ошираётган иқтисодий қамал, аввало Польша жамиятига қарши, ҳар бир поляк оиласига қарши қаратилгандир.

Баъзи Ғарб давлатларининг махсус хизматлари Польшага қарши фаолиятни ниҳоятда кучайтириб юбордилар. Қўпорувчилик мактаблари очилган бўлиб, бу ерда хизматга олинган агентлар саботаж қилиш методларига ўргатилмоқда. Ғарбдан турли йўллар орқали юборилаётган «ёрдам»дан қўпорувчилик мақсадларида фойдаланилмоқда.

Кос-Корнинг собиқ активлари ички оппозициянинг маркази бўлиб турибди, деб таъкидлайди «Жолнеж вольности». Улар партия билан, ҳукумат билан, миллий ҳалоскорлик кенгаши билан ҳар қандай ҳамкорликни бойкот этишга даъват қилмоқдалар. Шу доираларда ялпи забастовка қилиш режалари ишлаб чиқилмоқда, қуролли қўзғолон кўтариш ғоялари овоза қилинмоқда.

Халқ Польшасининг душманлари империалистик разведка марказларининг мадади билан яширин ячейкалар очишга уринмоқдалар. Бу ячейкалар олдига жамоат тартибини бузувчиларни бирлаштириш ва уларнинг ҳаракатларига бошчилик қилиш вазифаси қўйилмоқда.

Социализмга қарши агитация таъсирида, шунингдек «Озод Европа» радиостанцияси ва бошқа «радиоовоза»ларнинг эшиттиришлари таъсирида май-июнь ойларида Польшанинг бир қанча шаҳарларида яккам-дуккам намойишлар бўлиб, буларга асосан ғўр ёшлар, шу жумладан ўрта мактабларнинг ўқувчилари, студентлар жалб этилди.

Польша оммавий информация воситалари Краков шаҳридаги ҳарбий прокуратура вакилининг В. И. Ленин номидаги металлургия комбинатида «Бирдамлик» раисининг ўринбосари Хандзлик деган кимса қамоққа олинганлиги тўғрисида берган хабарини тарқатди. Унга мамлакатда ҳарбий ҳолат эълон этилганидан сўнг корхонада забастовкалар уюштиришга ундади, давлатга қарши тусдаги варақалар нашр этишга раҳбарлик қилди, деган айб қўйилган. (ТАСС).

ВАРШАВА.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

● УЛАН-БАТОР

ТАРИХИЙ САНА

Мамлакатда биринчи илмий-тадқиқот муассасаси тузилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб, партия, давлат ва жамоат ташкилотлари вакилларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Шу илмий-тадқиқот муассасаси кейинчалик МХР Фанлар академияси қилиб қайта тузилди. Йиғилишда сўзга чиққан МХРП Марказий Комитети Бош секретари, МХР Халқ хурали президиумининг Раиси Ю. Цеденбал шу тарихий сана муносабати билан МХРП Марказий Комитети ва МХР Министрлар Советининг республика илмий ходимларига йўллаган табрикномасини ўқиб эшиттирди.

СССР Фанлар академияси делегациясининг бошлиғи академик В. А. Коптюг йиғилиш аҳлини табриклаб нутқ сўзлади.

● ДЕҲЛИ

ЁВУЗ АГРЕССИЯ

Ҳукумат доираларига яқин турган «Нэшнл геральд» газетасининг хабар беришича, Ҳиндистон Бош министри И. Ганди Ҳиндистон ҳукумати Яқин Шарқдаги аҳвол хусусида ғоят ташвишланаётганлигини бир қанча манфаатдор давлатларнинг, шу жумладан АҚШнинг ҳукумат бошлиқларига маълум қилди. Газетанинг хабар беришича, Бош министр ўз мактубида Ғарб давлатлари томонидан мадад олаётган Исроил агрессорларини кескин қоралаганлигини билдирди.

Ҳиндистон ҳукумати Исроилнинг ҳаракатларига қўшни араб давлатларига қарши ёвузларча агрессия деб баҳо берди.

● МАНАГУА

ВАТАНПАРВАРЛАР ОПЕРАЦИЯЛАРИ

Информация агентликлари мамлакатнинг бир қанча районларида Сальвадор партизанлари амалга ошираётган янги катта-катта жанговар операциялар тўғрисида хабар қилмоқда.

Қўзғолончиларнинг қуролли отрядлари Кускатлан департаментидаги Сучитото шаҳри чеккаларини ишғол этганлар. Улар шу жойдан диктатура солдатларини суриб чиқарганлар. Партизанлар пойтахтдан атиги 40 километр беридаги шаҳар учун олиб борилган жангларда бронетранспортерни мажақлаганлар ва душман аскарларига талафот етказганлар.

Фарабундо Марти номидаги Миллий озодлик фронтининг «Венсеремос» радиостанцияси орқали эшиттирилган оператив ахборотда айтилишича, қўзғолончилар Челатенанго департаментида бир қанча муваффақиятли операциялар ўтказганлар. Улар, жумладан, Охос-де-Агуа, Хикаро ва Эл-Каррисаль аҳоли пунктларида диктатор қўшинларининг гарнизонларини тор-мор қилишга муваффақ бўлганлар. (ТАСС).

КУРАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЖАКАРТА, 1 июль. (ТАСС). Индонезияда ҳар йили ишлаб чиқаришда 5 мингдан кўп жанжал рўй бермоқда. Умуминдонезия ишчилар федерациясининг раиси А. Судоно шу ҳақда хабар қилиб, кўп ҳолларда ишчи ва хизматчилар озиқ-овқат ва энг зарур моллар нархининг тўхтовсиз ошаётганлиги туфайли меҳнат шароитларининг яхшиланиши ва иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар, деди. Улар корхоналар, биринчи навбатда чет эл капиталига тегишли бўлган корхоналар маъмуриятининг ишчиларни кўплаб ишдан бўшатиши каби қонунга зид сиёсатига ҳам чек қўйилишини талаб қилмоқдалар.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

Ханойда республика давлат ҳокимиятининг олий органи — ВСР миллат мажлисининг навбатдаги сессияси ўз ишини тугатди.

Депутатлар бир қанча қонунларни ишлаб чиқиш масаласини муҳокама қилдилар, 1982 йилги бюджет лойиҳасини тасдиқладилар. Республика Давлат Кенгашига ҳамда миллат мажлиси комиссиясига қўшимча сайлов ҳам ўтказилди.

* * *

Ҳиндистоннинг шимоли-шарқий Нагаленд штатида пекинпараст сепаратчи яширин группалар аъзоларининг бандитларча ҳужуми давом этмоқда. ПТИ агентлигининг хабар қилишича экстремистлар штатнинг маъмурий маркази — Кохима шаҳридан 25 километр нарида армия колоннасини пистирмалардан ўққа тутганлар. Натижада ҳарбий хизматчилардан бир киши ўлган ва икки киши ярадор бўлган.

* * *

Сан-Франциско шаҳар советининг қарори билан Американинг ана шу шаҳрида қурол олиб юриш расмий равишда ман этилди.

* * *

Жибутида СССР билан Жибути Республикаси ўртасида самолётлар қатнови тўғрисида ҳукуматлараро битим имзоланди. Битимда икки мамлакат пойтахтлари ўртасида доимий равишда самолёт қатнови кўзда тутилган. (ТАСС).

КУРДИСТОНДА ЖАНГЛАР

Эрон Курдистонида ҳукумат кучлари билан курд районларига миллий мухторият берилиши учун курашаётган курд қўзғолончилари отрядлари ўртасида шиддатли жанглар давом этмоқда.

«Кейхан» газетасининг хабар беришича, қуролланган курд отрядлари Миёндоба районидаги Салези ҳарбий базасига ҳужум қилганлар. Оғир жанг давомида ҳужум қилганлардан 20 киши ўлдирилди, деб уқтириб ўтади газета.

Шундан кейин армия бўлинмалари ва «Ислом революцияси посбонлари» Салимас билан ёнма-ён жойлашган Шапаран ва Хашторак районларини «тозалаш» операцияларини ўтказдилар. Шу операция давомида қўзғолончилардан 10 киши ўлдирилди, 68 киши асир қилиб олинди. (ТАСС).

ВАҲШИЁНА АГРЕССИВ УРУШ

Исроил интервенциячилари Ливаннинг Байрутдан шарқ томондаги тоғли жойларда ўз позицияларини мустаҳкамламоқдалар. Бу ерларга, жумладан Софар ва Хаммам районларига ва Бекаа водийсига қўшимча танк қисмлари юборилмоқда. Агрессор ғарбий Байрутга ҳужум қилиш учун зўр бериб тайёргарлик кўрмоқда. Исроилликлар Ливан пойтахтининг аҳолисига руҳий тазйиқни кучайтирмоқдалар. Исроил самолётлари варақалар ташламоқда ва бу варақаларда аҳолини шаҳардан дарҳол чиқиб кетишини талаб қилмоқдалар.

Бош министр Бегин ва мудофаа министри Шарон Исроил кнессети (парламенти)да Фаластин қаршилик ҳаракати ва Ливан миллий-ватанпарвар кучлари шаънига очиқ ультиматум тарзида сўзга чиқдилар. Бегин «Исроил Фаластин Озодлик ташкилотининг ҳар қандай вазиятда ҳам Ливанда қолишига йўл қўймайди» деди. У «фаластинликлар ё Ливандан чиқиб кетадилар, ёки бир ёҳуд икки кун мобайнида уларни «кўчириб юборамиз» деб сурбетларча таҳдид қилди. Шарон ҳам «Исроил армияси Фаластин Озодлик ташкилотини йўқотишга қатъий қарор бергандир» деди. Коммунист депутат Тауфик Туби «Сизлар ҳарбий жиноятчиларсиз!» деб хитоб қилиб, унинг ўз нутқини давом эттиришига йўл қўймади.

Лондонда чиқадиган «Таймс» газетаси Байрутда олиб борилаётган музокараларга тўхталиб, Исроил Фаластин Озодлик ташкилотининг Ливанда «фаластинликларнинг истиқомат қилишига имконият бериш тўғрисидаги талабини қондиришдан воз кечганлиги сабабли бу музокаралар боши берк кўчага кириб қолди», деб ёзади.

Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат АДН ахборот агентлигининг мухбири билан қилган суҳбатида Қўшма Штатлар Исроилнинг барча соҳаларда Ливанга қарши қилаётган агрессиясини қўллаб-қувватламоқда, деди. Я. Арафат қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Исроилнинг Фаластин ва Ливан халқларига қарши ваҳшиёна агрессив урушдан кузатган мақсади Фаластин Озодлик ташкилотини поймол қилишдир. «Исроил эмас, балки Америка бу урушни бошлашга қарор берди». Я. Арафат Фаластин Озодлик ташкилотини ҳеч ким тор-мор қилолмайди, деб уқтириб ўтди.

Сурия Араб Республикаси Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Х. Хаддам Сурия Араб Республикаси халқ кенгаши (парламенти)нинг Дамашқда ўтказилган мажлисида сўзлаган нутқида бундай деди: Сурия Фаластин революциясини, қардош Ливан халқини ва унинг ватанпарвар кучларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб Исроил босқинчиларига зарба қайтаришга қатъий қарор бергандир. А. Х. Хаддам Қўшма Штатларнинг агрессорга бераётган мададини кескин танқид қилди.

Ливан Бош министри Ш. Ваззан Исроил агрессиясининг қурбонлари тўғрисида аниқланган янги маълумотларни эълон қилди. 15 мингдан зиёд киши ҳалок бўлган, 50 мингдан ортиқ киши жароҳатланган. 120 мингдан ортиқ киши Исроил снарядлари ва бомбаларидан хавфсираб, Байрутдан қочиб кетди.

Фаластин ахборот агентлиги ВАФА Исроил армияси Ливанда асабни фалаж қиладиган «БЦ» газидан фойдаланмоқда, деб хабар қилди.

Америкадаги Си-Би-Эс телевизион компаниясининг мухбири Тель-Авивдан берган репортажида Бегин ҳукуматининг Фаластин проблемасини уруш ёрдамида ҳал этишга қаратилган йўли Исроилнинг ўзида тобора кучайиб бораётган қаршиликка дуч келмоқда, деб таъкидлайди. Мухбир уқтириб ўтганидек, Исроил армияси кўп талафот кўраётганлиги сабабли исроилликлар кейинги ўн йил мобайнида биринчи марта урушга қарши чиқмоқдалар. Исроил солдатлари жанг майдонида бўлган бир пайтда улар шундай қилмоқдалар.

«Юманите» газетаси Ливандан қайтиб келган Исроил ҳарбий хизматчиларидан 4 кишининг Тель-Авивда ўтказган матбуот конференцияси тўғрисида хабар беради. Уларнинг айтишича, Исроил армиясининг Ливанга бостириб кириши сиёсий ва маънавий принципларни бузишдан бошқа бир нарса эмас. Улардан бири бундай деди: «Биз Фаластин проблемасини куч ишлатиш йўли билан ҳал этиш мумкин деган гапларга ишонмаймиз».

Сержант Егошуа Яшув солдатлар ўртасида бу урушнинг характери тўғрисида қизғин баҳслар давом этаётганлигини, ҳукуматнинг сиёсатидан норозилик қўшинлар орасида тобора кенг тарқалаётганлигини айтди. Сержант Урбах бундай деди: «Мамлакатимиз хавф остида қолган пайтда уруш қилишимиз керак эди. Аммо бу уруш бошланган чоғда ҳеч ким Исроилга таҳдид қилгани йўқ, ҳозирги пайтда ҳам ҳеч ким унга таҳдид қилмаяпти».

(ТАСС, 30 июнь).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

● **АЯНЧЛИ ИСТИҚБОЛ**

Ғарб мамлакатларида давом этиб келаётган иқтисодий кризис Австрия экономикасига ҳам ўз таъсирини кўрсатмоқда. Мамлакатда ишчиларни иш билан таъминлаш қисқармоқда, ишлаб чиқаришнинг турли соҳалари инқирозга юз тутмоқда. Австрия иқтисодий тадқиқотлар институтининг маълумотларига кўра, шу йилнинг биринчи кварталида мамлакатда ишсизлар 3,3 процентни ташкил қилган. Бу эса ўтган йилдагидан 1,1 процент кўпдир. Бундан ташқари ишлаб чиқаришнинг турли соҳалари қисқармоқда. Чунончи тоғ-руда тармоғи 6 процент, қурилиш ҳажми эса 7,4 процент камайди. Институт келтирган маълумотларга қараганда, ишсизлар сони яна ошади. Шу йилнинг охирига бориб, ортиқча кишилар 3,6 процентни ташкил этиши кўзда тутилмоқда. Ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларида ҳам инқироз кучайиши кутилмоқда.

● **ЖАМОАТЧИЛИК ТАШВИШИ**

Шу кунларда Португалия экономикаси ҳам чуқур кризис гирдобида тўлғанмоқда. Яқинда Португалия Коммунистик партияси Марказий Комитети ўз баёнотида ана шу мушкул аҳволни очиқ-ойдин таҳлил этиб берди. Чиндан ҳам ўтган йилнинг ўзида Португалиянинг чет мамлакатлардан олган қарзи 30,2 процентни ташкил этади. Бундан ташқари мамлакат экономикасидаги жуда кўп соҳалар турғунлик ва чуқур инқирозни бошдан кечирмоқда. Масалан, саноатнинг қатор тармоқлари ва қишлоқ хўжалигидаги мушкул аҳвол меҳнаткашлар устига оғир юк бўлиб тушаётир. Шунинг учун ҳам Компартия ўз баёнотида мамлакат маъмурлари бу соҳада ўтказиб келаётган халққа қарши сиёсатга батамом барҳам бериш кераклигини таъкидлайди.

● **НАРХ-НАВО ОШМОҚДА**

Кейинги йилларда Канадада озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат молларининг нархи тез-тез кўтарилиб турибди. Яқинда «Белл телефон компани оф Канада» компанияси мамлакатда телефон алоқаси хизмати учун тўланадиган ҳақни 25 процент оширишга қарор қилди. Янги телефон аппарати нархини юз процентга кўпайтирди. Мазкур компания шаҳарлараро телефон алоқаси учун олинадиган буюртма нархини ҳам икки баравар оширишга қарор қилган. Бу эса ўрта ҳисобда компания учун бир йилда 700 миллион доллар фойда келтиради.

АХБОРОТ

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

ЭЪТИРОФ

Совет Қорақалпоғистонида илм-фанни янада ривожлантиришда, мутахассис кадрлар тайёрлашда, фан янгиликларини ишлаб чиқаришга жорий қилишда Ўзбекистон илмий-тадқиқот институтлари, олий ўқув юртлари, республика Фанлар академияси муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Автоном республикада фан ва маданиятни янада ривожлантириш, халқ хўжалигига олий маълумотли мутахассис кадрлар тайёрлашдаги катта хизматлари учун бир группа олимларга Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг Президиумининг Фармони билан фахрий унвонлар берилди.

Мукофотланганлар орасида жумладан В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети партия комитети секретари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мухбир аъзоси, юридик фанлари доктори, профессор Ш. Уразаев, шу университет юридик факультети декани, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мухбир аъзоси, юридик фанлари доктори А. Аъзамхўжаевлар бор. Уларга «Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» унвонлари берилди.

Қорақалпоғистон область партия комитети биринчи секретари Қ. Камолов мукофотланганларни Автоном республика партия ва ҳукумати номидан чин қалбдан табриклади, сиҳат-саломатлик, улкан бахт, келажакдаги ишларига муваффақиятлар тилади.

ҲАМШИРАЛАР КОНКУРСИ

Қорақалпоғистон АССР Соғлиқни сақлаш министрлиги энг моҳир ҳамшира ва акушерларни аниқлаш мақсадида конкурс ўтказди.

Конкурсда акушерлардан амударёлик Р. Хўжаева биринчи, хўжайлилик Л. Пак иккинчи, нукуслик М. Жумабоева учинчи ўринни эгаллади. Ҳамширалар ўртасида дастлабки уч ўрин Б. Шаниёзова, М. Худойберганова ва Г. Қарашаевага тегди. Ғолиблар қимматбаҳо буюмлар билан мукофотландилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КОЛЛЕКТИВ ВА ШАХС

ИНСОННИ АРДОҚЛАНГ

Совуқ ёмғир ёғарди. Борлиқ аста-секин тун қўйнига сингмоқда. Мана, қишлоқ узра қоронғулик тушиб бўлди. Шу маҳал кўчада бирдан эркак кишининг аччиқ ноласи эшитилди:

— Вой-дод! Ёрдам беринглар!..

Бу овозни эшитган хонадон эгалари жойларида қотиб қолишди. Чунки овоз танишга ўхшарди. Сўнг ҳамма бирдан ташқарига отилиб чиқди. Ҳақиқатан ҳам ёрдам сўраб ўртанаётган киши танишгина эмас, уч том наридаги қўшнилари Қўлдош Эргашев эди. Юзларида даҳшатли қўрқув ифодаси қотиб қолгандай...

Хўш, нима бўлди ўзи? Жабрланувчининг жонига қасд қилган ким? Нега катта кўча бўйида шундай хунук воқеа рўй берди?

— Туш пайти эди, —деб эслайди кейинчалик бу воқеаларнинг бош қаҳрамони Абдумалик Худойқулов. — Биз Умрзоқ Тўрабеков билан район марказига бориб лағмон олиб келдик. Даврамизда саккизта одам бор эди. Кейин ҳаммамиз ўтириб лағмон едик, пиво, ароқ ичдик...

Улфатчилик тобора қизиб борарди. Ўртада бегона йўқ. Даврадагилар фақат бригадирлар ва механизаторлар. Ҳатто участка бошлиғи Б. Ҳаққулов ҳам шу ерда. Улфатчилик деярли оқшомгача давом этди. Бу орада деярли ҳамма ароққа яхшигина тўйиб олганди. Участка бошлиғи наряд ўтказиб, бу билан дала ишларини ҳам унутишмаётганликларини намойиш қилиб қўйди.

Баҳор яқинлашиб, тракторлар далага чиқарилган, кўчат ўтказиш, ариқ тозалаш каби юмушлар бошланаётган паллалар эди. Қисқаси, улар хўжалик ишида банд одамлар. Иш вақтида ароқ ичиш эса бемаънилик, жиноят. Бошқалар тушунмаган тақдирда ҳам участка бошлиғи, бригадирлар буни яхши англашлари лозим эди. Афсус, вазиятга тўғри баҳо бериб, ўтирганларни хушёрликка чақирадиган одам топилмади. Шунинг оқибатида кечки наряддан кейин ҳам яна тўрт киши чойхонада қолиб, ичкиликбозликни давом эттирди. Сўнгра карта ўйини бошланиб кетди. Орада жанжал чиқди. Ўзини ҳақоратлангандек ҳис этган Абдумалик дастурхон устидаги пичоқни олиб Қўлдош акага ташланди. Аммо шериклари уларни ажратиб қўйишди. Абдумалик ўрнидан туриб ташқарига чиқди-ю тун қўйнида ғойиб бўлди. Қолганлар ҳам ўринларидан турдилар. Ҳаммаларининг кайфлари тароқ, оёқда аранг турардилар. Қўлдош ака гандираклаб, йўлнинг нариги четига ўтди ва ўз уйига олиб борадиган кўча бошига чиққан эди ҳамки, қаршисидан кутилмаганда яна Абдумалик пайдо бўлди:

— Ҳали нима деб ўшқирдинг, номард? — деди у нафрат билан рақибига, — қўлингдан нима келарди, дедингми? Қўлимдан нима келишини кўрсатиб қўяйми?!

Абдумалик тап тортмай рақибига бир неча бор пичоқ урди-ю шу ондаёқ кўздан ғойиб бўлди.

Қисқаси, оқибат шу бўлдики, хўжаликдаги икки хонадон бошига оғир мусибат тушди. Абдумалик Худойқулов бировнинг жонига қасд қилганлиги учун жиноий жавобгарликка тортилиб кетди. Жабрланувчи Қўлдош Эргашев эса деярли бир ойча касалхонада ётиб, сўнг неча йиллик меҳнати сингган, ўзига қадрдон, болаларига эса юрт бўлиб қолган иссиқ жойини ташлаб, оиласи билан бу ердан кўчиб кетди...

Бўлиб ўтган ана шу воқеаларни ўйларкансан, киши қалбида қандайдир ачиниш туйғулари пайдо бўлади. Чунки эндигина йигирма олти-йигирма етти баҳорни кўрган Абдумаликни «жиноятчи» дегани тилинг бормайди. У бригадада бошлиғи, деҳқон фарзанди. Шу пайтга қадар бирор марта безорилик қилганини биров эслай олмайди. Фавқулодда уюштирилган ичкиликбозлик, ўзини тута билмаслик эндигина ҳаётда мустақил йўлга чиқа бошлаган йигитни жиноятчига айлантирди, унинг ҳаёт дафтарига қора муҳр босди.

Балки, бу баъзан учраб турадиган тасодифий воқеадир, ахир ҳаётда нималар бўлмайди, деб ўйлаётганлар ҳам бордир. Ҳақиқатан ҳам бу хўжалик тарихидаги ягона воқеа бўлганда, балки уни тилга олиб ўтиришнинг ҳожати бўлмасди. Афсуски, ундай эмас. Бундан атиги беш-олти ойча муқаддам шу участкадан яна бир киши қамалиб кетган эди. Гап — Эркин Тожибоев воқеаси устида бормоқда. У кундуз куни, яъни иш вақтида магазиндан икки шиша ароқ олиб келиб бир ўзи ичди, оёқда аранг туриб, эсини йўқотадиган даражада маст бўлиб олган механик кечга томон яна магазинга бориб, сотувчидан бепул ароқ сўради. Унга рад жавобини бергани учун магазинчи Холида Шероновани ҳақорат қилди. Бироқ ароқхўрнинг саргузашти шу билан тугамади. Э. Тожибоев уйига борганда, унинг хонадони олдида ўтирган ўн етти ёшли Ф. исмли қизга «Магазиндан ароқ олиб кел», деб пўписа қилди. Қиз бундан бош тортганида, унга қараб пиво бокалини улоқтирди... Оқибатда Тожибоев ичкилик туфайли жиноятчига айланди.

Коллектив шаънига доғ бўлиб тушган ана шу воқеаларнинг олдини олиш мумкинмиди? Албатта, мумкин эди! Нима учун колхозчилар, баъзи масъул кишилар кундуз куни, ўз иш жойида ароқ ичиб, маст ҳолда юрадилар? Спиртли ичимликни севадиган шахслар нима учун хўжаликда ўзларини бу қадар эркин сезадилар? Наҳотки уларга танбеҳ берадиган, вақтида тартибга чақириб қўядиган кишилар, масъул ўртоқлар топилмаса? Ана шу саволларни тилга олганда, хўжалик раҳбарлари фаолиятидаги нуқсонлар кўзга яққол ташланиб қолади.

Колхоз раиси Эсонали Тўрабоев Абдумалик Худойқуловнинг жиноий иши юзасидан бўладиган суд мажлисига партком секретари Файзулла Қудратовни жамоатчи оқловчи қилиб жўнатди. Унга берилган характеристикада эса: «Ўртоқ Худойқулов ўзининг одоби, меҳнатсеварлиги билан бошқаларга ўрнак кўрсатмоқда» деб ёзди...

Механик Эркин Тожибоев воқеасидан сўнг хўжалик меҳнаткашлари орасида тарбиявий ишларни кучайтириш, шу ҳодиса мисолида бошқаларни тарбиялаш, келгусида бу каби кўнгилсизликларнинг олдини олиш чораларини белгилаш лозим эди. Бироқ бундай қилинмади, Тожибоевнинг жиноий ишлари деярли эътиборсиз қолдирилди. Натижада орадан беш-олти ой ўтар-ўтмай юқорида айтилган ана шу ҳодиса рўй берди.

Хўжаликда одамларни юксак онглилик, коллективизм, совет кишисининг ахлоқий принципларига ҳурмат руҳида тарбиялашга даъват этилган турли жамоат ташкилотлари, активлар, эл-юртнинг ҳурматли оқсоқоллари бор. Уларни ҳаракатга келтирувчи жанговар штаб — колхоз правленияси ва партия ташкилотидир, албатта. Гапнинг сирасини айтганда, уларнинг куч-қудратига етарли эътибор берилмаётир. Натижада ана шу жамоат ташкилотлари ҳаётдан ажралиб, четга чиқиб қолмоқда. Мана, шу ўринда бир мисол. Собиқ бригада бошлиғи А. Худойқуловнинг жиноий иши судда кўриб бўлингандан сўнг орадан бир ойча вақт ўтар-ўтмай район ички ишлар бўлимига Навоий номли колхознинг яна бир аъзоси — Қаршибой Ортиқовни олиб келишди. Сабаб? Яна ўша иллат: ичкиликбозлик, оилавий жанжал, тартиббузарлик. Майхўрнинг ишини бу сафар ўртоқлик судига оширишга қарор қилдилар. Аммо хўжаликдаги ўртоқлик судининг активлари бу воқеага умуман эътибор бермадилар.

Мичурин номли ўрта мактаб ўқитувчиси Аҳмад Эгамбердиев беш йилдан бери колхоздаги ўртоқлик судининг раиси ҳисобланади. Кейинги уч-тўрт йил мобайнида колхозда уч киши озодликдан маҳрум этилди, бошқа баъзи майда безориликлар ҳам рўй берди. Аммо ўртоқлик суди воқеалардан ўзини четга олиб келмоқда. Унинг на иш плани, на конкрет режалари бор. Бир сўз билан айтганда ўртоқлик суди оғизда бору, амалда йўқ.

Меҳнат коллективини социал тузумимизнинг бошланғич ячейкаси, деб бекорга айтилмаган. Киши ўз коллективида шаклланади, камол топади. Кишининг меҳнатдаги, ижодий ишлардаги ютуқлари шу ерда баҳоланади, қадр-қиммат топади. Коллективдаги тутган мавқеига қараб кишининг жамиятда, кўпчилик орасидаги ҳурмати белгиланади. Демак, коллектив инсон тақдирини белгилайди. Албатта, ҳар бир инсон ҳаётда бахтли бўлишни орзу қилади, шунинг учун яшайди ва курашади. Турмушимиз, ширин ҳаётимизга доғ туширадиган турли иллатлар томир отиб бораётган жойда палак отиш, униб ўсиш, тўғриси, анчагина мушкул нарсадир...

Коллективдаги маънавий иқлимнинг яхши ёки ёмон бўлиши кўп жиҳатдан аввало, раҳбарга боғлиқдир. Раҳбарга партия ва ҳукуматимиз катта ҳуқуқлар берган, унинг зиммасига фақат планлар масъулиятигина эмас, шу билан бирга инсонлар тақдири ҳам топшириб қўйилган. Бу юксак ишончни ҳам қадрлаш, ҳам шарафлаш лозим. Аммо юқорида тилга олинаётган Гулистон районидаги Навоий номли колхоз раиси Эсонали Тўрабоев, партия ташкилотининг секретари Файзулла Қудратов сингари баъзи раҳбарлар ҳам учрайдики, улар одамларни турли хўжалик ишларига даъват этишни биладилару, аммо оддий меҳнат кишиларининг ички дунёси, инсоний ташвишлари, ахлоқий проблемаларига дуч келганларида довдираб, ожизлик қилиб қоладилар.

Инсон — коммунистик жамиятимизнинг тож-тахти, энг азиз, бебаҳо мулки. Инсонни ардоқлаш эса партиямиз сиёсатининг туб моҳияти, негизидир. Раҳбар кадрларимиз турли хўжалик ишлари билан ҳар қанча банд бўлмасинлар, масаланинг ана шу муҳим томонини асло унутмасликлари керак.

Абдужалил УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

АНКЕТА

ТРАНСПОРТ-ЭКСПЕДИЦИЯ АГЕНТЛИКЛАРИ — ТРАНСПОРТДА ТУРЛИ ЮКЛАРНИ ТАШИШ БИЛАН БОҒЛИҚ АҲОЛИ ЭҲТИЁЖИНИ ҚОНДИРИШГА ДАЪВАТ ЭТИЛГАН ХИЗМАТ ТУРИДИР

Транспорт агентликларининг ходимлари турли хил хизмат кўрсатмоқда:

мебель ва бошқа катта ҳажмдаги товарларни магазиндан уйга олиб бориб бериш;

— рўзғор буюмлари ортилган контейнерларни темир йўл станциясига элтиб қўйиш;

— буюмларни квартирадан квартирага ташиб бериш;

— қишлоқ хўжалик маҳсулотларини бозорга ва бозордан уйга ташиб бериш;

— ёқилғи, қурилиш материаллари, ғишт, қум ташиб келтириш;

— тўй ва бошқа оилавий тантаналарни енгил автомобиллар ва автобуслар билан таъминлаш;

— енгил автомобилларнинг шиналарини ремонтга қабул қилиш;

— самолёт билетларини уйга элтиб бериш шулар жумласидандир.

Транспорт агентликларининг ходимлари, шунингдек юк ортиш-тушириш ишларини бажарадилар, уй анжомларини юқори қаватларга олиб чиқиб берадилар, мебелларни жойлаштирадилар.

Транспорт-экспедиция хизматининг ташкил этилиши аҳолига талайгина қулайликлар яратади, уларнинг вақтини тежайди, ортиқча ташвишлардан халос этади. Хизмат ўз вақтида, сифатли адо этилади.

Аммо ҳали транспорт-экспедиция агентликлари хизматини янада яхшилаш учун резервлар бор. Сизнинг таклиф ва мулоҳазаларингиз ана шу резервларни аниқлаш, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини янада юксалтиришга ёрдам беради.

СИЗЛАРДАН АНКЕТА САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ ЁЗИБ, УНИ ҚУЙИДАГИ АДРЕСГА ЮБОРИШИНГИЗНИ ИЛТИМОС ҚИЛАМИЗ: Тошкент шаҳри, Каблуков кўчаси, 39-уй, «Ўзтрансэкспедиция» бошқармасининг реклама ва ахборот агентлиги. Справкалар учун телефон 41-80-10.

Транспорт агентлиги хизматидан фойдаланганмисиз? Хизматнинг қайси турларидан?

Буюртмани қандай расмийлаштирдингиз: телефон орқалими ёки қабул пунктидами? (Агар қабул пунктида бўлса, унинг қаерда жойлашганлигини кўрсатинг).

Қабул пунктларининг иш режими сиз учун қулайми?

Юк ортиб-туширувчилар хизматидан фойдаланганмисиз?

Транспорт хизматларининг нархи сизни қаноатлантирадими?

Хизматнинг яна қандай янги турларини ташкил этиш зарур?

Транспорт-экспедиция агентликлари ходимларининг аҳолига хизмат кўрсатиш маданияти тўғрисидаги таклиф ва мулоҳазаларингиз?

АНКЕТАДА ИШТИРОК ЭТГАНЛИГИНГИЗ УЧУН ТАШАККУР БИЛДИРАМИЗ.

ИЛҒОР ТАЖРИБА—ҲАММАГА

Куни кеча Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг клубида СССР Ички ишлар министрлиги Тошкент Олий мактаби малака ошириш факультетининг тингловчилари — мамлакатимизнинг турли республика ва областларидаги шаҳар ва район ички ишлар бўлинмаларининг бошлиқлари республика Ички ишлар министрлигининг раҳбар ходимлари билан учрашдилар.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрининг ўринбосари милиция генерал-майори В. И. Селиверстов учрашув қатнашчилари олдида сўзга чиқиб, республика Ички ишлар органлари ва бўлинмаларининг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг шу йил май Пленуми қарорини ва СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажариш борасида олиб бораётган ишлари, ўзбек совет милициясининг жиноятчиликка қарши кураш, жамоат тартибини муҳофаза қилиш ва ҳуқуқ-тартибот бузилиши ҳолларининг олдини олиш бўйича илғор тажрибалари ҳақида гапириб берди.

Учрашув тугаганидан сўнг тингловчилар илғор тажриба кабинети, министрлик навбатчи қисми ва экспертиза-криминалистика бўлими лабораторияларининг ишлари билан танишдилар, ўзаро тажриба алмашдилар.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВ,
милиция майори.

Суратда: Абдулла Абдулқаюмов Тошкент амалий санъат экспериментал ижодий комбинатининг етакчи рассомларидан бири. У сополдан ишлаган уй-рўзғор буюмлари ўзининг ихчам ва чиройли нақшлари билан ажралиб туради. Комбинат сополдан ишланган буюмларга чет элдан ҳам буюртмалар олади. Бу маҳсулотларни ишлаб чиқаришда А. Абдулқаюмов фаол меҳнат қилмоқда. В. Сироткин фотоси.

СПОРТ

БУТУНИТТИФОҚ ЁШЛАР ЎЙИНЛАРИ

КИЧИК ТЎП ВА ПОЙГА

Мамлакатимиз шаҳарларида Бутуниттифоқ ёшлар спорт ўйинлари программаси бўйича ўтказилаётган мусобақалар қизғин давом этмоқда. СССР халқлари VIII Спартакиадасига тайёргарлик босқичи тарзида ўтказилаётган баҳсларда республикамиз ёшлари фахрли ўринларни эгаллашга ҳаракат қилмоқдалар. Чунончи, Донецк шаҳар теннис майдончаларида кичик тўп билан баҳслашаётган қизларимиздан С. Юрченко билан И. Степановалар жуфт бўлиб куч синашувда зафар қучдилар. Республикамиз командаси бешинчи ўринни олди. Йигитларимиз ҳозирча олтинчи ўринда.

Ригада эса велопойгачилар куч синашмоқдалар. 25 километрга ўтказилган пойгада республикамиз қизлар командаси муваффақият қозонди. Бу ғалабага бухоролик Т. Динорева, фарғоналик И. Клевцова билан И. Орехова, чирчиқлик Ф. Галкуллиналар муносиб ҳисса қўшдилар.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

ФИНАЛ — ТОШКЕНТДА

Ленинград, Волгоград, Гродно ва Челябинск шаҳарларида СССР кубоги учун ўтказилган ярим финал баҳслари якунланди. Волгоградда куч синашган республикамиз вакилларидан тошкентлик П. Воробьёв 100 метрга югуриб, 10,2 секундли натижа билан ғалаба қозонган бўлса, унинг ҳамшаҳри Б. Хохлов уч ҳатлаб сакрашда 16 метру 58 сантиметрли маррани эгаллади. Мамлакат кубоги учун курашнинг ҳал қилувчи баҳслари сентябрь ойида Тошкентда ўтказилади.

ХАЛҚАРО МУСОБАҚА:

УЧИНЧИ ҒАЛАБА

Халқаро Тинчлик кўпкунлик пойгасининг кумуш медали совриндори тошкентлик Шоҳид Загретдинов Италия йўллари бўйлаб ўтказилган мусобақада муваффақият қозонди. У ўн учинчи босқичда 118 километрли йўлни икки соат 27 минут 37 секундда босиб ўтиб, маррада биринчи бўлди. Бу, Шоҳиднинг мазкур мусобақадаги учинчи ютуғидир. Халқаро пойгада совет командаси зафар қучди.

ХИМИЯ САНОАТИНИНГ РАҲБАР ХОДИМЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛАРИНИНГ МОСКВА МАЛАКА ОШИРИШ ИНСТИТУТИНИНГ **ЧИРЧИҚ ФИЛИАЛИ** вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта ўқитувчилар, доцентлар: ишлаб чиқариш экономикаси, ишлаб чиқаришни бошқариш, ишлаб чиқариш педагогикаси ва ижтимоий психология (фан кандидатлари, докторлари).

Конкурсдан ўтганлар ярим йил мобайнида квартира билан таъминланадилар.

Конкурс муддати — 27 июлгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 702106, Чирчиқ шаҳри, 6-алоқа бўлими, Ломоносов кўчаси, 1-уй.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг СЕЙСМОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

инженерлик сейсмологияси лабораториясига катта илмий ходим.

Конкурс муддати — 26 июлгача.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700128, Тошкент шаҳри, 128-алоқа бўлими, Марказ — 12, Хуршид кўчаси, 3-уй. Телефонлар: 41-38-41, 41-43-44.

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган «ЭЛЕКТРОНИКА» маркали электрон соатларни реализация қилувчи

МАГАЗИНЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Сотишдан олдин ремонт ва репассировка қилиш масалалари билан янгитдан очилган соатларни кафолат бўйича ремонт қиладиган устахонага мурожаат қилинг: 700057, Тошкент шаҳри, Уста Ширин кўчаси, 123-уй. Телефон 48-52-88.

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3/VII да **Ёшликда берган кўнгил,** 4/VII да **Кулги кечаси.**

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги УЛКА МЕДИЦИНА ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА **ЭНДОКРИНОЛОГИЯ МУТАХАССИСЛИГИГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ**

Ҳужжатлар қабул қилиш муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Адрес: 700125, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 56-уй. Телефон 62-27-02.

СССР Алоқа министрлигининг ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ **институтнинг кириш имтиҳонларига тайёрлайдиган**

1 ОЙЛИК КУРСЛАРГА **ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛМОҚДА**

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Курсга кирмоқчи бўлганлар ҳужжатларини институтнинг қабул комиссиясига топширадилар.

Ўқиш ҳақи — 14 сўм.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 108-уй, 228-хона.

ЎРТА ОСИЁ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ 1982 йилга **қуйидаги ихтисосликлар бўйича АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:**

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда: ўрмон ўсимликлари, уруғчилик ва шаҳарларни кўкаламзорлаштириш; селекция; ўрмоншунослик ва дарахтзорларни ҳимоя қилиш; агроўрмон мелиорацияси;

ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда: ўрмон ўсимликлари, селекция, уруғчилик ва шаҳарларни кўкаламзорлаштириш; ўрмон хўжалиги экономикаси, уни бошқаришни ташкил этиш ва планлаштириш.

Ҳужжатлар топшириш муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент область, Тошкент район, Дархон алоқа бўлими. Телефонлар: 24-60-63, 24-62-80.

ҲАР ТЎҒРИДА

ВУЛҚОН УЙҒОНДИ

Индонезиянинг Ява оролидаги Галлунггун вулқони кейинги икки ой ичида 11 марта уйғонди. Чўғ ҳолидаги вулқон тошлар ва лава мамлакат пойтахтидан 300 километр жануби-шарқда жойлашган ёнар тоғдан 5 километр радиусдаги юзлаб уй-жойлар ва маъмурий биноларни бузди. Тўқ сариқ кул пағалари ва бадбўй тутун ҳатто Жакартагача етиб борди. Англиянинг «Бритиш эйруэйз» авиакомпаниясига қарашли ва ўн минг метр баландликда учаётган «Боинг-747» пассажир самолёти вулқон кули ва чанги булутига дуч келиб, Жакарта халқаро аэропортига мажбуран қўнди. Компания вакили «Боинг»даги тўртта реактив мотордан иккитаси ишдан чиққанлиги ва ремонт талаб этганлигини маълум қилди.

Галлунггун апрелда ўз фаолиятини жонлантириб юборгандан бери ўттиздан кўп деҳқоннинг ёстиғини қуритди. 60 минг киши бошпанасиз қолди. Вулқон 1822 йилда ғоятда кучли отилганди. Ўшанда 4 мингдан кўп киши чўғ ҳолидаги лава ва катта-катта тошлар остида қолиб нобуд бўлганди.

ҲАШАРОТЛАР ҲУЖУМИ

Италиядаги Фабриано шаҳри (Марке области) чеккаларидаги темир йўл участкаси бир неча соат мобайнида «ишдан чиқди». Бунга темир йўл полотносини ювиб кетган шаррос ёмғир ҳам ва ҳаттоки, техник носозликлар ҳам сабабчи эмасди. Бунга... қуртлар сабабчи бўлди. Миллион-миллион ҳашарот емиш излаб ёпирилиб бошқа жойларга жўнади. Уларнинг йўлида темир йўл ётарди. Машинистлар кутилмаган ғовдан ўтмоқчи бўлиб ҳарчанд урингнанлари билан беҳуда кетди. Орадан бир неча соат ўтгач, кучли техника кўмаги билангина йўл ҳашаротлардан батамом тозаланди. (ТАСС).

ИЮЛЬ ОБ-ҲАВОСИ

Июль ойини халқимизда чилла ойи дейишади. Бу ойда ҳарорат июнга нисбатан икки-икки ярим даража юқори бўлиб, 25—28, жанубда 29—31 даража атрофида иссиқ бўлади.

Ой давомида ҳарорат кечаси 18—29, кундузи —35 —38, жанубда ва чўл районларида эса 36—41 даражагача кўтарилади.

Июлнинг боши ва иккинчи ярмида шимолий районларда, марказий областларда ҳарорат бир оз пасаяди. Кечаси 13—18, кундузи 28—33, Қорақалпоғистон АССРда кечаси 10—15, кундузи 27 —32 даража иссиқ бўлади.

Одатда чиллада республикамизда намгарчилик миқдори 1—9, тоғли районларда 10—15 миллиметрдан ошмас эди. Бу йил намгарчилик миқдори кўпроқ бўлиши кутилади. Устюрт, Тошкент области, Фарғона водийсида намгарчилик миқдори 1—15 миллиметрни ташкил қилади. Ой давомида ҳаво очиқ бўлиб, иккинчи ярмида айрим жойларда — Тошкент области, Фарғона водийсида момақалдироқ бўлиши кутилади. Секундига 15 метр тезликда шамол эсиб туради.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Футбол. Жаҳон чемпионати. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — П. Чайковский номли VII Халқаро конкурсда. 16.40 — Мультфильм. 16.50 — Москва ва москваликлар. 17.20 — Италияда миллий озодлик ҳаракати. 17.50 — Асли болаликдан. 18.35 — Вьетнам санъати. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Уч вальс. 19.40 — Тошкент трактор заводи. 19.55 — Футбол. Жаҳон чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.15 — Футбол. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.10 — Биринчи қиз. Бадиий фильм. 11.15 — Инглиз тили. 11.45 — Қувноқ стартлар. 12.30 — Қисқа метражли телефильмлар. 13.35 — Ҳужжатли фильм. 14.25 — Д. Кедрин поэзияси. 15.00 — Экран дўстларини чорлайди. 15.50 — Шахмат мактаби. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 19.50 — П. Чайковский номли VII Халқаро конкурсда. Танаффусда — хайрли тун кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Келишган эркак. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялари.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Телефильм. 12.00 — Қизиқарли учрашувлар. 12.25 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 12.55 — Мен Шаповалов Т. П. Бадиий фильм. 18.15 — Мен, сен мультик. 18.55 — Бизнинг интервью. 19.30 — Ахборот. 19.45 Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Эртага премьера. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.15 — Телефильм. 18.45 — Физика. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Қонун посбонлигида. 21.00 — Ҳужжатли фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Мақомлардан парчалар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Ёшларнинг талабларига биноан концерт. 11.45 — Инсон ва қонун. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — Музика маданияти радиоуниверситети. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000. Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚКАССР —2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.